



แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพณิชยการ
จังหวัดชลบุรี



วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2566



**THE GUIDELINES FOR PROMOTING THE STUDENT CARE AND
SUPPORT SYSTEM: PHANATPITTAYAKARN SCHOOL
IN CHONBURI**

**BY
ORAPIN DAMMINSEK**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2023**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร
จังหวัดชลบุรี

โดย

อรพิน คำมินเสก

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2566

ผศ.ดร.ประยุทธ์ ชูสอน
ประธานกรรมการสอบ

ผศ.ดร.วัลลภา เกลิมวงศาเวช
กรรมการ

ผศ.ดร.พิมพ์อุไร ลิ้มปัทม์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต. หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

18 ตุลาคม 2566

Thesis entitled

**THE GUIDELINES FOR PROMOTING THE STUDENT CARE AND
SUPPORT SYSTEM: PHANATPITTAYAKARN SCHOOL
IN CHONBURI**

by

ORAPIN DAMMINSEK

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University
Academic Year 2023

Asst.Prof. Prayuth Chusorn, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Asst.Prof. Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member

Asst.Prof. Pimurai Limpapath, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plt.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

October 18, 2023

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากความเมตตากรุณาของ ผศ.ดร.พิมพ์ไธโร ติมปพัทธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้การดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการทำการวิจัย แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งยังอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ มากมาย คอยเป็นกำลังใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์คนนี้อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย ลูกศิษย์ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.ประยุทธ์ ชูสอน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทความรู้พร้อมข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการเขียนพัฒนางานให้กับผู้วิจัย กราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.วิมลภา เณติมวงศาเวช กรรมการสอบที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ ถูกต้องอย่างละเอียดถี่ถ้วนในทุกขั้นตอนของการทำงาน ปรับปรุงเนื้อหาที่ขาดตกบกพร่องเพื่อให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ครบถ้วนสมบูรณ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี อีกทั้งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ คุณครูทุกท่านที่โรงเรียนพนัสพิทยาคาร กับการให้ความเมตตาและความอนุเคราะห์ในการเก็บ ข้อมูลไปอย่างราบรื่น รวมถึงท่านผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ IOC คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และ เจ้าหน้าที่ของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยะเทพ

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีในการศึกษามาตลอด ขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจเสมอมา คุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอน้อมรำลึก และบูชาพระคุณแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ที่ได้ให้ความรู้ให้การอบรมสั่งสอนและมีพระคุณทุกท่าน

อรพิน คำมินเสก

ผู้วิจัย

6406129 : อรพิน คำมินเสก
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร
 จังหวัดชลบุรี
 หลักสูตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พิมพ์พัไธร์ ลิ้มปัทม์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โดยใช้การวิจัยแบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (Explanatory Sequential Design) กลุ่มตัวอย่างเป็นครู 145 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร สถิติที่ใช้ค่าคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับของความต้องการจำเป็น (PNI) ซึ่งค่าPNIจากการวิเคราะห์นั้นได้นำมาพัฒนาเป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของโรงเรียน 5 ท่าน จากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแบบจับประเด็น (Thematic Content Analysis) เพื่อให้ได้แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแต่ละด้านจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการส่งต่อนักเรียน 2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) ด้านการคัดกรองนักเรียน 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาพัฒนานักเรียน และ 5) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยในส่วนของแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเรียงจากด้านที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 2) การคัดกรองนักเรียน มีแนวทางการส่งเสริม 3 แนวทาง 3) การส่งเสริมและพัฒนาพัฒนานักเรียน มีแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง 4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง และ 5) การส่งต่อนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง จากผลของการวิจัยผู้บริหารของโรงเรียนสามารถนำแนวทางในส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับจากข้อค้นพบครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้อย่างเกิดประโยชน์เป็นรูปธรรมในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนอย่างแท้จริง

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 112 หน้า)

คำสำคัญ: แนวทางการส่งเสริม, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนพนัสพิทยาคาร

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

6406129 : Orapin Damminsek
 Thesis Title : The Guidelines for Promoting the Student Care and Support System:
 Phanatpittayakarn School in Chonburi
 Program : Master of Education in Educational Administration
 Thesis Advisor : Asst.Prof. Pimurai Limpapath, Ph.D.

Abstract

The purpose of this research was to explore need assessment in order to develop guidelines for promoting the student care and support system at Phanatpittayakarn School in Chonburi. An Explanatory Sequential Design was employed, with a sample of 145 teachers. Data were collected using questionnaire to assess the current and desirable conditions, also the need assessment of the student care and support system of Phanatpittayakarn School. Descriptive statistics was used to escribe percentages, means, standard deviations and Priority Needs Index (PNI). The results from the analysis of the PNI, thus, were utilized to develop the line of questions for the in-depth interviews with five educational administrators and then Thematic Content Analysis was employed to gain the guidelines for promoting the student care and support system.

The findings of the aspects of the student care and support system, ranked from the most to the least, were as follows: 1) the student referral; 2) the student individual profile; 3) the student screening system; 4) the student promotion and development; and 5) the student protection, assistance, and problem intervention. The guidelines for promoting the student care and support system were categorized and ranked from the most to the least urgent development, accordingly: 1) the student individual profile with three development guidelines; 2) the student screening system with three development guidelines; 3) the student promotion and development with three developmental approaches; 4) the student protection, assistance, and problem intervention with three developmental approaches; and 5) the student referral with three developmental approaches. As a result, the school administrators can apply the guidelines derived from this study to concretely implement in order to maximize the benefits of the student care and support system, thereby enhancing the overall quality of school educational system.

(Total 112 pages)

Keywords: Guidelines for Promoting, Student Care and Support System, Phanatpittayakarn School

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 คำถามการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	11
2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความต้องการจำเป็น	20
2.3 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา	22
2.4 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร	23
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	39
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก	40
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิจัย	46
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นต่อแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี	48
4.3 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี	60
บทที่ 5 บทสรุป และข้อเสนอแนะ	75
5.1 สรุปผลการวิจัย	76
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	82
5.3 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย	88
5.4 ข้อเสนอแนะของการทำวิจัยครั้งต่อไป	89
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก แบบประเมิน IOC สำหรับผู้เชี่ยวชาญ	98
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	101
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี	108
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงจำนวนครูและผู้บริหาร โรงเรียนพนัสพิทยาคาร	9
2.1	แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนพนัสพิทยาคาร	25
3.1	ตารางแสดงจำนวนประชากร และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา	39
3.2	แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ศึกษา	40
4.1	แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
4.2	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี	49
4.3	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	50
4.4	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการคัดกรอง	52
4.5	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	53
4.6	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	56
4.7	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งต่อ	58
4.8	แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.9	แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการคัดกรอง	63
4.10	แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและ พัฒนา	65
4.11	แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไข	68
4.12	แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งต่อ	72

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2.1	การจำแนกองค์ประกอบของสุขภาวะ	12
2.2	แสดงองค์ประกอบของการเสริมสร้างโรงเรียนสุขภาวะในประเทศ ปาเกีสถาน	32



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ., 2551, 2559) ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ซึ่งได้กำหนดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 5 ขั้นตอน นั่นคือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการทำความรู้จักนักเรียนแต่ละคนว่ามีพื้นฐานความเป็นอยู่อย่างไร ซึ่งสามารถแสดงถึงพฤติกรรมที่หลากหลายของนักเรียนทั้งด้านบวกและด้านลบ วิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และการศึกษาข้อมูลจากระเบียนสะสม รวมทั้งแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ดังนั้น การรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาคัดกรองนักเรียนได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน แก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง 2) การคัดกรองนักเรียน เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งในการคัดกรองนักเรียน มีการแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ จะเป็นนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของตนเองหรือสังคมในด้านลบ กลุ่มเสี่ยง เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม อาจทดลองสิ่งเสพติด ผลการเรียนไม่ดี เปลี่ยนแปลงไปในทางลบ กลุ่มมีปัญหา เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่มีปัญหาชัดเจน เกิดผลกระทบต่อชีวิตของตนเองหรือต่อสังคมในด้านลบ และกลุ่มพิเศษเป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงความสามารถออกมาอย่างโดดเด่นซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้น ๆ จนถึงขั้นสูงสุด 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลกลายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหากลับมามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ส่วนกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาสามารถใช้การจัดกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดประชุม

ผู้ปกครองชั้นเรียน เป็นต้น 4) การป้องกันและการแก้ไขปัญหาของนักเรียน เป็นการให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหานั้นจำเป็นต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยที่ไม่ปล่อยปละละเลยจนนักเรียนกลายเป็นปัญหาของสังคม ซึ่งมีวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น มีการประสานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมและการติดตามดูแลช่วยเหลือ และ 5) การส่งต่อ เป็นกระบวนการการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วแต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นจะถูกส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น ซึ่งในการส่งต่อจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน ซึ่งครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจะส่งต่อไปยังครูแนะแนว ครูปกครอง ครูประจำวิชา หรือครูพยาบาล ที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ และการส่งต่อภายนอกเป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่อยู่นอกสถานศึกษาเพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนต่อไป ดังนั้นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ถือว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน โดยโรงเรียนต้องจัดให้มีการสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี เพื่อให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น (อัญภร อริยกุล, 2563)

จะเห็นได้ว่างานวิจัยในช่วงปี 2563 จนถึง 2565 (ขวัญเนตร มูลทองจาด, 2564; พรวิมล กลิ่น และมานิตย์ อาษานอก, 2564; รุ่งนภา สุขสำแดง, 2563; รัชพล เทียงดี, 2563) ที่ศึกษาในเรื่องของความต้องการจำเป็นในระบบช่วยเหลือดูแลนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ พบว่า ระบบช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้านนั้นมีความสำคัญในระดับมากถึงมากที่สุดในทุก ๆ ด้าน ขึ้นอยู่กับบริบทและระบบของแต่ละโรงเรียนว่าด้านใดมีความจำเป็นมากที่สุดจนลดหลั่นลงไป โดยงานวิจัยของจิระนันท์ นนทะบุตร และธรินธร นามวรรณ (2564) พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียนมีความสำคัญในระดับมาก และด้านการส่งต่อนักเรียนมีความสำคัญในระดับมากที่สุด โดยทางด้านการคัดกรองนักเรียนซึ่งปรากฏเป็นปัจจัยที่สำคัญในระดับมากนั้นได้เน้นที่โรงเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง แก้ไขปัญหาได้ตรงจุด มีความชัดเจน และรวดเร็วในการให้ความช่วยเหลือ หากครูมีความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบการจัดกลุ่มนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการอย่างรวดเร็วและแม่นยำ จะส่งผลอย่างเป็น

รูปธรรมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญา ซึ่งมีความจำเป็นในระดับมากเช่นกัน โดยเน้นการดูแลเอาใจใส่นักเรียนให้เติบโตไปเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม หากใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษา โดยให้ครูที่ปรึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเครือข่ายชุมชนประชุมร่วมกันเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี ตามด้วยการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลด้วยแล้วจะเกิดประโยชน์โดยตรงต่อนักเรียน ในขณะที่ชัยพล อนุสุวรรณ (2565) พบว่า ทางด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่เน้นการช่วยให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณภาพนั้นในโรงเรียนขยายโอกาสแห่งหนึ่งใช้หลักพรหมวิหารสี่ ในการอบรมปณิธานนักเรียนให้นักเรียนสามารถพัฒนาเต็มศักยภาพในเรื่องของศีลธรรมจรรยา ส่วนในด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนพบว่า มีความสำคัญในระดับมากเช่นกัน ว่าการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ผ่านการการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมการประกวด การแข่งขันทักษะทางวิชาการ และความสามารถพิเศษตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนด้วย และสมพงษ์ บุรณะสุทธิ (2564) ได้รายงานว่าการส่งต่อซึ่งมีความสำคัญในระดับสูงมากนั้นเป็นเพราะบางปัญหาเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขและช่วยเหลืออย่างทันถ่วงทีต่อการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้น ต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยตัวอย่างของการพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชัยสมบุญพิทยาลัย ในด้านการส่งต่อ เกิดจากเครือข่ายการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีการติดตามประเมินผลสรุปรายงานงานผลการส่งต่อ มีการปรับปรุงพัฒนาการส่งต่ออย่างมีระบบ มีแผนดำเนินงาน และมีกิจกรรมการประสานงานในด้านการร่วมดำเนินงานป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

โรงเรียนพนัสพิทยาคาร เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประจำอำเภอพนัสสนิม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ สภาพชุมชนรอบโรงเรียนเป็นที่ตั้งของ ชุมชน ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า คาเฟ่ นักเรียนบางคนมาจากต่างอำเภอและมีระยะทางในการเดินทางที่ไกลจากโรงเรียนมาก อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งเรื่อง การเรียน การเดินทาง หรืออุบัติเหตุ เป็นต้น การตระหนักถึงความสำคัญที่ต้องมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครบทุกคนได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าความต้องการจำเป็นในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นไม่เพียงแต่จะมีความสำคัญหากแต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนพนัสพิทยาคารชลบุรี โดยที่ยังขาดการวิจัยในเรื่องนี้เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงตามความเป็นจริงให้มากที่สุดและดีที่สุดตามนโยบายของ สพฐ. (2551) ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือให้มีประสิทธิภาพเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนที่มาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและเพื่อเป็นแนวทางให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนร่วมมือกันดำเนินงาน คอยดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถ ด้วยความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทร และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนานักเรียนในโรงเรียนของตนให้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณภาพของสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ในการการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

1.2.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 สภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับใด

1.3.2 แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรีเป็นอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาสภาพความเป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ 5 ด้าน นั่นคือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ เพื่อเข้าใจถึงความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูและผู้บริหารและของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย



รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ปรับปรุงมาจาก ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สพฐ., 2559

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2559) 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถามกับครู จำนวน 145 คน

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้คำถามที่พัฒนาจากการตอบแบบสอบถามของครู เพื่อใช้เป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้บริหารของโรงเรียนเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ โดยนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพฤติกรรมตามสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร ดังนี้ วิเคราะห์สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคารด้วยสถิติบรรยายโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

ตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แบบจับประเด็น (Thematic Analysis) ของการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อพัฒนาแนวการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

1.5.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 150 คน โดยแบ่งเป็นครูผู้ตอบแบบสอบถาม 145 คน และผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้บริหาร โรงเรียน 5 คน

1.5.4 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวคิดของ สพฐ. (2559) ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน
- 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน
- 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน
- 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

และศึกษาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาสรุปเป็นคำนิยามตามแนวคิดของ สพฐ. (2559) ได้ดังนี้

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีระบบ มีแบบแผน มีขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักในการทำงานร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อช่วยในการส่งเสริมป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นกับ

นักเรียนและให้นักเรียนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง ปลอดภัย ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่จะทำการศึกษา 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไม่ว่าจะเป็นประวัติส่วนตัว ประวัติการรับศึกษา ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัย ความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ โดยมีการจดบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้กับนักเรียนแต่ละคนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2) การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนและมีการจัดกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับ แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดขึ้นตามแนวทางของ สพฐ. เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด

3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา จัดให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียนและตามนโยบายของสถานศึกษา มีการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและมีความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรม เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของนักเรียน หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจะต้องมีความเข้าใจในปัญหาของนักเรียนอย่างแท้จริง มีความตระหนักและเห็นคุณค่าในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล

5) การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ โดยให้การส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็ว โดยมีการบันทึกผลการช่วยเหลือทั้งการส่งต่อนักเรียนภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการติดตามและสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย

ครู หมายถึง ผู้ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการในโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

สภาพที่เป็นจริง หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง มีลักษณะที่ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมหรือความคาดหวังของผู้บริหารและครูที่ต้องการให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรีพึงมี

ความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นทางการซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตในปัจจุบันหรือสิ่งที่ต้องการจะเกิดขึ้นในอนาคตโดยนำมาจัดลำดับความสำคัญและเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด แล้วนำมาแก้ปัญหา อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าความต้องการจำเป็นคือผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่จริง

แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี หมายถึง ข้อมูลในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์เป็นไปในทางที่ดี ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนพนัสพิทยาคาร เป็นโรงเรียนประจำอำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 โดยมีบุคลากรครู 150 คน แบ่งเป็นครูจำนวน 145 คน และ ผู้บริหารจำนวน 5 คน

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนครูและผู้บริหารโรงเรียนพนัสพิทยาคาร

ผู้บริหารและครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร	จำนวนประชากร (คน)
ผู้บริหาร	5
ข้าราชการครู	130
ครูผู้ช่วย	10
ครูอัตราจ้าง	5
รวม	150

ที่มา: โรงเรียนพนัสพิทยาคาร, 2565

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1.7.1 คุณครูสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างตรงจุดตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.7.2 ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นตรงตามเป้าประสงค์ในการส่งเสริม ป้องกัน แก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นกับนักเรียนและทำให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง ปลอดภัย ราบรื่นและมีความสุขในการใช้ชีวิตอย่างแท้จริง

1.7.3 หน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันสามารถนำผลของการวิจัยในการเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ไปพัฒนาร่วมกับแนวทางการพัฒนาของผู้บริหาร



บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมและจำแนกเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
- 2.3 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนา
- 2.4 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการ ได้ให้แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

อกนิรันทนา แสนทวี (2551) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบเป็นไปตามขั้นตอนและใช้เครื่องมือในการดูแลนักเรียน โดยครูมีหน้าที่ในการดำเนินการและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกัน แก้ไขและพัฒนานักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วนิดา ชนินทุทรวงศ์ (2551) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือในการทำงานที่ชัดเจน

โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนด้วย

เสริมฤทธิ์ หวายุฤทธิ์ (2552) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดูแลนักเรียนตามขั้นตอน มีการเชื่อมโยงกับระบบการบริหารของสถานศึกษา โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขปัญหาหรือส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

มธุริน แผลงจันทิก (2554) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการของการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขและการส่งต่อ ซึ่งดำเนินการอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือ มีประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อคอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อรชุน กิตติโสภาคย์ (2555) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน รวมถึงการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไข ปัญหาพร้อมกับวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูฝ่ายต่าง ๆ หรือบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนด้วย

ทนงศักดิ์ บุญมี (2555) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ มีขั้นตอนการดำเนินงาน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยมีความมุ่งหวังเพื่อให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและปลอดภัยจากวิกฤตทั้งปวง

นฤพล กองทรัพย์ (2556) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบตามขั้นตอน มีการใช้เครื่องมือในการคัดกรองผู้เรียนที่จะสามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือหรือส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริมนักเรียน การป้องกัน การแก้ไขปัญหาและพัฒนา เพื่อให้นักเรียนนั้นได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐาน มีคุณภาพ มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตา มีความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตออกมาและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

จุติกรณ นิสสัย (2558) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีองค์ประกอบ มีการประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาและการแก้ไขปัญหานักเรียน

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ขั้นตอนและการดำเนินงานโดยมีครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นเป็นบุคคลหลักในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายใต้ความเห็นชอบของโรงเรียนในการร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยใช้แนวทางการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นกับนักเรียนและทำให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็งปลอดภัยและมีความสุข

2.1.2 กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน
- 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
- 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้ ดังนี้

ก้องภพ ยีห์ร่า (2550) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อดูความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนว่ามีพฤติกรรมในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีผลต่อการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และข้อมูลในการวิเคราะห์ผู้เรียนควรมี 4 ด้าน คือ (1) ด้านความสามารถ เช่น ความสามารถในการเรียน (2) ด้านสุขภาพ เช่น สมรรถภาพ น้ำหนัก ส่วนสูง (3) ด้านครอบครัว เช่น สถานภาพ อาชีพ และรายได้ของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และ (4) ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเห็นและส่งผลต่อผู้เรียน

จรินทร์ มณีนุ่ม (2551) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านความสามารถในการเรียน ความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและพฤติกรรมต่าง ๆ การรู้ถึงด้านเศรษฐกิจของครอบครัวและด้านการคุ้มครองนักเรียน โดยมีเอกสารหลักฐานแสดงการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

เอื้อพร อ่อนน้อม (2554) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีการที่ครูที่ปรึกษาจะต้องศึกษานักเรียนในความรับผิดชอบของตนเองและรู้จักพื้นฐานของนักเรียน รู้จักสภาพชีวิต พฤติกรรมที่แสดงออก มีความเข้าใจนักเรียนอย่างแท้จริงทั้งทางด้านความสามารถของนักเรียน ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจนักเรียน ด้านพฤติกรรม ด้านร่างกาย ด้านครอบครัว และด้านเศรษฐกิจของนักเรียน

แมนพงศ์ กิจจานนท์ (2556) กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ครูทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งต้องเลือกวิธีการและเครื่องมือหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อประสิทธิผลในการเรียนรู้แต่ละคนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ไม่ใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในเรื่องการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดน้อยที่สุด

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ข้อมูลด้านสุขภาพ ความสามารถพิเศษด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยมีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้กับนักเรียนแต่ละคนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2) ด้านการคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นได้ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่ สพฐ. กำหนด แบ่งได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

(1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

(2) กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองแล้ว ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี

(3) กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองแล้ว ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

(4) กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออก ซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเห็นได้ชัดเจนเมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมกับนักเรียนให้ได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

ความหมายของการคัดกรองนักเรียนคือ

จรินทร์ มณีนุ่ม (2551) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนของครูที่ปรึกษา เพื่อการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองและสามารถสรุปการคัดกรองนักเรียนได้เป็นรายบุคคลและรายชั้นเรียน

เอื้อพร อ่อนน้อม (2554) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการหลังจากที่ครูที่ปรึกษาได้ศึกษาทำความเข้าใจกับนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปผลเพื่อแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

ประโยชน์ของการจัดกลุ่มนักเรียนคือเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนตรงกับปัญหาหรือความต้องการมากที่สุด ทั้งทางด้านความสามารถของนักเรียน ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว

จุฑามณี เกษสุวรรณ (2555) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มและหาวิธีการที่เหมาะสมกับการดูแลช่วยเหลือให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งการจัดกลุ่มนักเรียนจะมีอยู่ 4 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มปกติ (2) กลุ่มพิเศษ (3) กลุ่มเสี่ยง (4) กลุ่มมีปัญหา

นฤพล กองทรัพย์ (2556) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์เพื่อให้คำแนะนำและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

แมนพงศ์ กิจจานนท์ (2556) กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามพฤติกรรม ซึ่งอาจแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยพิจารณาการจัดกลุ่มจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสถานศึกษาควรจัดทำเกณฑ์การคัดกรองเอง เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และนำผลที่ได้นั้นมาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างตรงเป้าหมายและตรงประเด็น

3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

นักวิชาการได้นิยามความหมายของการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนไว้ ดังนี้

นันทินี เครือจันทร์ (2551) กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้รับการ

พัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับปัญหาและสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวัยได้อย่างปกติ

จรินทร์ มณีนุ่ม (2551) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในความดูแลของครูที่ศึกษามีคุณภาพที่ดี มีความภาคภูมิใจในตนเอง โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนและครูที่ศึกษารับฟังผลการจัดกิจกรรมไว้เป็นหลักฐานด้วย

เอื้อพร อ่อนน้อม (2554) กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง เป็นวิธีการจัดทำแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนและมีการนำแผนลงไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการในการส่งเสริมนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่ทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และในการจัดกิจกรรมควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองอย่างมีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

จุฑามณี เกษสุวรรณ (2555) กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้นักเรียนทุกคนและทุกกลุ่ม ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนกลายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ช่วยป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหาให้กลับมาเป็นกลุ่มปกติได้ ซึ่งครูที่ศึกษาจึงควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรมและทำการประเมินผลการจัดกิจกรรมด้วย เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลาย ถือเป็นกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญมาก

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ศึกษาเป็นผู้จัดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง เป็นต้น ซึ่งต้องทำโดยใช้วิธีการ

และเครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสม มีความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมเพื่อคอยสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาไว้ ดังนี้

เสกสิทธิ์ แสทวิสุข (2550) ให้ความหมายว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหามีหมายถึง การที่ครูที่ปรึกษาต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ ซึ่งปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกันและวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่งก็ได้ เนื่องจากนักเรียนมีความแตกต่างของแต่ละบุคคล ดังนั้นการช่วยเหลือแก้ปัญหานักเรียนโดยเฉพาะการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา จึงไม่มีสูตรในการช่วยเหลือที่ตายตัวเพียงแต่มีแนวทาง มีกระบวนการหรือทักษะในการช่วยเหลือที่ครูที่ปรึกษาแต่ละคนสามารถเรียนรู้ฝึกฝนเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหานักเรียนแต่ละคนได้

ศุภันท์ โพธิบาย (2552) กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหามีหมายถึง เป็นการช่วยเหลือนักเรียนซึ่งครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหานั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหาโดยจะไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม ซึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป นอกจากนี้ทุกครั้งที่ครูช่วยเหลือนักเรียนควรจะมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนนั้นมีหลายเทคนิคแต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการนั้นมี 2 ประการ คือ (1) การให้การปรึกษาเบื้องต้น และ (2) การจัดกิจกรรม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน ซึ่งในการให้คำปรึกษาต่าง ๆ ครูควรรักษาความลับ เก็บเรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือแก้ไข และต้องไม่นำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ให้เกียรตินักเรียน ดังนั้นในการแก้ปัญหานักเรียนครูควรศึกษาข้อมูลมาก่อนเพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และควรมีเทคนิคในการแก้ปัญหามากมายหลายวิธี เพราะ

นักเรียนแต่ละคนอาจใช้วิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ถึงแม้ในบางครั้งจะมีสาเหตุของปัญหาที่คล้ายคลึงกันก็ตาม

ผล พรหมทอง (2555) ได้ให้ความหมายของคำว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหามาหมายถึง การให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือนักเรียน ป้องกัน และแก้ไขอย่างเหมาะสม

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหามาหมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด โดยที่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาต้องมีความเข้าใจในปัญหาของนักเรียนอย่างแท้จริง ตระหนักและเห็นคุณค่าในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและควรมีเทคนิคในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย

5) การส่งต่อนักเรียน

การส่งต่อ จะแบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้ (1) การส่งต่อภายใน คือการที่ครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น การส่งต่อนักเรียนไปที่ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือครูฝ่ายปกครอง เป็นต้น และ (2) การส่งต่อภายนอก คือการที่ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกหากพิจารณาเห็นว่าป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลหรือช่วยเหลือได้

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการส่งต่อนักเรียนไว้ ดังนี้

เอื้อพร อ่อนน้อม (2554) กล่าวว่า การส่งต่อ หมายถึง การที่โรงเรียนมีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนกับครูที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีข้อมูลสารสนเทศในการส่งต่อนักเรียนภายนอกตามระบบการดูแลช่วยเหลือชัดเจน การจัดตั้งเครือข่ายประสานงานผลการช่วยเหลือเบื้องต้น มีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้าน เพื่อบริการส่งต่อภายนอก มีการติดตามประเมินผล สรุปผลและรายงานผลการส่งต่อ

จุฑามณี เกษสุวรรณ (2555) กล่าวว่า การส่งต่อ หมายถึง การดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) การส่งต่อภายในโรงเรียน และ (2) การส่งต่อไปยังภายนอกโรงเรียน

นฤพล กองทรัพย์ (2556) กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งปัญหาบางปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็จะจัดการส่งต่อ โดยแบ่งเป็นการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมลดลง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งต่อนักเรียน คือ การดำเนินการกับนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา หรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมได้ไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยการส่งต่อมี 2 แบบ คือ การส่งต่อภายในโรงเรียนและการส่งต่อภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสมและรวดเร็ว โดยมีการบันทึกผล การติดตามผลและสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

คมศร วงษ์รักษา (2540) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการในการกำหนดช่องว่าง (Gaps) หรือความแตกต่างของสิ่งที่อยู่ในปัจจุบัน (Current State or What is) กับสิ่งที่ควรจะเป็น (Desired State or What Should be) โดยนำช่องว่างที่ได้มาจัดเรียงลำดับตามความสำคัญก่อนที่จะเลือกช่องว่างหรือความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุดไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ราชบัณฑิตยสถาน (2555) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดข้อมูลสารสนเทศเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะใดและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นอย่างไรเพื่อนำไปสู่

การประมวลสังเคราะห์และประเมินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และการประเมินความต้องการจำเป็นควรนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางบวกและสร้างสรรค์

Guba and Lincoln (1982) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ซึ่งจะเป็นความต้องการจำเป็นก็ต่อเมื่อสิ่งที่ได้รับนั้นก่อให้เกิดประโยชน์และหากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะอยู่ในสภาพที่เป็นทุกข์ อันตราย หรือสภาพที่ไม่น่าพอใจ

McCaslin and Tibeziinda (2014) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนาและการปฏิบัติในโครงการ การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการกำหนดช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างกับสิ่งที่ควรจะเป็นของผลลัพธ์ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ

ปนัดดา ชัยพระคุณ (2555) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการประเมินความแตกต่างระหว่างสภาพจริงที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น แล้วนำความแตกต่างที่ได้จากการประเมินมาจัดลำดับความสำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับวางแผนแก้ไขปัญหาและดำเนินงานต่อไป

สุวิมล ว่องวานิช (2558) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบซึ่งใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ส่วนใหญ่จะเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome Gaps) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างและเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

กัลย์วิสาข์ ธาราวร (2560) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นอย่างเป็นระบบ จากนั้นจัดลำดับความสำคัญของความแตกต่าง เพื่อบริหารความต้องการจำเป็นแล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นทางการเป็นผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่จริง โดยนำมาจัดลำดับความสำคัญ และเลือกสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดนำมาแก้ปัญหาออกเป็นลำดับแรก

2.3 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา

โดยรูปศัพท์การพัฒนา มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่า การเปลี่ยนแปลงทีละเล็กทีละน้อย โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ให้เติบโตขึ้น โดยมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจมีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ได้ดังสมปรารถนา (ปกรณ ปรีชากร, 2538)

เมื่อเปรียบเทียบกับความหมายรูปศัพท์ในภาษาไทยนั้น หมายถึง การทำความเจริญเพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดี ส่วนคำกริยาใช้คำว่า พัฒนา คือ ทำให้เจริญ ทำให้เติบโตองงามมากยิ่งขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538)

วิทยากร เชียงกูล (2527) อธิบายว่า การพัฒนา คือการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจ รวมทั้งความสงบสันติ ซึ่งนอกจากความสุขทางกายใจยังควรได้รับการพัฒนาทางด้านการศึกษาและแนวทางการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในขณะที่ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534) ได้นิยามแนวทางการพัฒนาว่า เปรียบเสมือนกลวิธีหรือมรรควิธี (Means) ที่ก่อให้เกิดผล (Ends) ที่มนุษย์ต้องการในการดำเนินชีวิต นั่นก็คือคุณภาพชีวิตชุมชนและสังคมที่ดีขึ้น

โดยสรุปแนวทางการพัฒนา คือกระบวนการการกำหนดทิศทางเพื่อเปลี่ยนแปลงตามแผนด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการกำหนดทิศทาง การเปลี่ยนแปลงในรายละเอียด ในกระบวนการให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งใจไว้ โดยรู้ว่าใครทำอะไร อย่างไร เมื่อใด โดยเน้นการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมนุษย์

2.4 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร

2.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา (โรงเรียนพนัสพิทยาคาร, 2565)

1) โรงเรียนพนัสพิทยาคาร เป็นโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอพนัสสนิม จังหวัดชลบุรี จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ปีที่ 6 ตั้งขึ้นครั้งแรกที่วัดพิมพพัฒนาราม เมื่อ พ.ศ. 2460 โดยใช้ชื่อ “โรงเรียนวัดใหม่ประจำอำเภอพนัสสนิม” โดยจัดให้มีสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อมากระทรวงศึกษาธิการจึงได้อนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนประจำอำเภอพนัสสนิม” และสอนที่ศาลาการเปรียญวัดกลางทุมมาวาสตามเดิม หลังจากนั้นโรงเรียนได้สร้างอาคารเรียนหลังใหม่ และทางกระทรวง ศึกษาธิการได้ตั้งชื่อโรงเรียนแห่งนี้ว่า “โรงเรียนพนัสพิทยาคาร” จนถึงปัจจุบันซึ่งโรงเรียนพนัสพิทยาคารมีเนื้อที่ประมาณ 46 ไร่ มีนักเรียนประมาณ 3,000 กว่าคน จัดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีอาคารเรียน 3 ชั้นจำนวน 4 อาคาร อาคาร 6 ชั้นจำนวน 1 อาคาร อาคารห้องสมุด 1 อาคาร มีสนามกีฬาในร่มและมีสนามกีฬากลางแจ้งพร้อมลู่วิ่ง

2) สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ถนนสุขประยูร ตำบลกุกู้ง อำเภอพนัสสนิม จังหวัดชลบุรี 20140

3) วิสัยทัศน์

มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษา สู่มาตรฐานสากล ตามรอยศาสตร์พระราชา

4) ปรัชญา

การศึกษา คือ ชีวิต

5) เอกลักษณ์

คุณธรรมนำความรู้ ผู้ความเป็นเลิศทางวิชาการ (ดีก่อนเก่ง)

6) อัตลักษณ์

ครูดี นักเรียนเด่น โรงเรียนดัง

7) คติพจน์

คำของคนอยู่ที่ผลแห่งกรรมดี

8) คำขวัญ

เรียน รักตัว รักครอบครัว รักชาติ

9) พันธกิจ

9.1) พัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านสมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรอยศาสตร์พระราชาที่เหมาะสมกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในศตวรรษที่ 21

9.2) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและอยู่ร่วมกันกับประชาคมอาเซียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

9.3) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะเหมาะสมกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานสากล

9.4) พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามข้อกำหนดของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

10) เป้าประสงค์

10.1) เพื่อให้นักเรียนได้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ที่มีความสามารถในการคิดและอารมณ์ที่สมบูรณ์สู่สากล

10.2) เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เป็นแกนนำในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

10.3) เพื่อให้มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนที่มีคุณภาพเชื่อถือได้

10.4) เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานทำงานประสานกัน และประสานกับชุมชนสร้างศักยภาพให้หน่วยงาน

10.5) เพื่อส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา

10.6) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้

10.7) เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียนปลอดภัยจากยาเสพติด

10.8) เพื่อระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

10.9) เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

10.10) เพื่อส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการทำงานและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

11) กลยุทธ์

11.1) มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะระดับสูง มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหมาะสมกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในศตวรรษที่ 21

11.2) พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

11.3) พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากร การบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้

11.4) พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานสากล

12) ข้อมูลบุคลากร

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนบุคลากร โรงเรียนพนัสพิทยาคาร

ผู้บริหารและครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร	จำนวนบุคลากร (คน)
ผู้บริหาร	5
ข้าราชการครู	130
ครูผู้ช่วย	10
ครูอัตราจ้าง	5
รวม	150

ที่มา: โรงเรียนพนัสพิทยาคาร, 2565

13) บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรอื่น ๆ

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ดังนี้ บริหารจัดการให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง องค์กรต่าง ๆ สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ และดูแลกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลสนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน

ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นบุคลากรหลักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียน และจำแนกกลุ่มนักเรียน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา จัดกิจกรรมป้องกันแก้ไขและช่วยเหลือ ส่งต่อ รายงานผล และดูแลให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน

ครูแนะแนว เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนว ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ สนับสนุนครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไขและช่วยเหลือ และส่งต่อนักเรียน

ครูหัวหน้าช่วงชั้น/ชั้น มีบทบาทหน้าที่ดังนี้ คอยติดตาม กำกับ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ประสานงานเกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดประชุมครูในระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหารายกรณี ให้คำปรึกษาแก่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษาและ 3) นำเสนอแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของ

สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 125 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟและขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการส่งต่อนักเรียนและ 2) การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ตามอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า อายุมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อนักเรียนแตกต่างกัน ประสบการณ์ในการทำงานมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันและขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน มีดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ต้องมีการศึกษา และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน 2) ด้านการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล ต้องจำแนกกลุ่มของผู้เรียน เป็นกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ควรมีจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ต้องมีระบบการกำกับติดตาม การให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ด้านการส่งต่อ ต้องมีการร่วมมือกับเครือข่าย เช่น ครูแนะแนว หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานปกครองท้องถิ่นและชุมชน

ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของ

โรงเรียนวัดอุดมรังสี จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนาการเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อและการคัดกรองนักเรียน 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ซึ่งมี 5 แนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น 2) ควรสร้างแบบประเมินนักเรียนให้มีความหลากหลาย นำโปรแกรมประเมินพฤติกรรมนักเรียนมาใช้ในการดำเนินการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน 3) ควรสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมที่จะสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะและเสริมสร้างประสบการณ์ของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) ควรจัดการอบรมครูเรื่องเทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้นเพื่อที่จะสามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็น 5) ควรมีการชี้แจงผู้ปกครองให้ทราบถึงเหตุผลที่แท้จริงของการส่งต่อนักเรียน

พรวิมล กลิ่นศิริสุข และมานิตย์ อาษานอก (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา 2) พัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครู สุ่มตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาและสร้างเครื่องมือการวิจัยตามแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสุขภาพจิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเทคนิควิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ผลการวิจัยพบว่า สภาพ

ปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่แรก คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีทั้งหมด 6 แนวทาง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีทั้งหมด 8 แนวทาง 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีทั้งหมด 13 แนวทาง 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีทั้งหมด 10 แนวทาง 5) ด้านการส่งต่อ มีทั้งหมด 7 แนวทาง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนมอยู่ในระดับมากที่สุด

วีรศักดิ์ เปรมสังข์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูมรผดุงวิทย์” จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูมรผดุงวิทย์” ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูมรผดุงวิทย์” ปีการศึกษา 2564 จำนวน 115 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประเมินค่าส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ตและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การวิเคราะห์ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI) และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (ค่า IOC) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร คือด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีจินตนาการ และด้านการมีความยืดหยุ่น ตามลำดับ 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมความต้องการความจำเป็นตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า 2.1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ 2.2) ด้านการมีจินตนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพมีการนำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาปรับใช้ในการทำงานทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จและ 2.3) ด้านการมีความยืดหยุ่น

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงานการดำเนินงาน โดยใช้วิธีที่หลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์

ศุณีย์ สอนตระกูล, สมโภชน์ อเนกสุข, และสริน พิมลบรรยงค์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกและ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกที่ศึกษาระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 159 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดดอนยอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นราย

ณัฐริณีย์ น้อยจันทร์, สุขแก้ว คำสอน, และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 2) เพื่อสร้างระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 3) เพื่อทดลองใช้ระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 4) เพื่อประเมินคุณภาพ

ระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จังหวัดกำแพงเพชร พิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ในภาพรวมมีสภาพปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 2) ผลการสร้างการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาสร้างเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4 ข้อประกอบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4 ด้าน คือ (1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (2) การมีภาวะผู้นำร่วมกัน (3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและ (4) การร่วมมือกันประเมิณผล 3) ผลการทดลองใช้ระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ระดับความพึงพอใจของทุกฝ่ายพบว่าความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากและ 4) ผลการประเมินผลคุณภาพระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีผลการประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินแล้ว มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ทุกรายการ

รัชพล เทียงดี (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน 351 คน โดยใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) การเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ

สมพงษ์ บุรณะสุทธิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชัยสมบูรณพิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางการศึกษาด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนชัยสมบูรณพิทยาลัย จำนวน 102 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติการบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ สถิติอนุमानส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ตอนที่ 1 สภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชัยสมบูรณพิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า หลักการเบื้องต้นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 3 มิติ คือ มิติคุณลักษณะหรือเกณฑ์ที่ประเมิน มิติลักษณะหรือขั้นตอนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมิติขั้นตอนการประเมินแบบเสริมพลัง ผลการศึกษาสภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า สภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดำเนินการต่อเนื่องของโรงเรียนชัยสมบูรณพิทยาลัย มีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสูงที่สุดและมีการบรรยายละเอียดที่จะประเมินและมีการประเมินที่ครอบคลุมต่ำที่สุด สภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดำเนินการไม่ต่อเนื่องของโรงเรียนชัยสมบูรณพิทยาลัย มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่อเนื่องในเรื่องมีการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า บุคลากรมีความต้องการพัฒนาตนเองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตอนที่ 2 การพัฒนา

รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพด้านความเหมาะสมของโครงสร้างของรูปแบบ 5 องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันเมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อย ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความชัดเจน และความง่ายต่อการนำไปใช้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลัง (Empowerment Evaluation) พบว่า 3.1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง พบว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2) เจตคติต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนและหลังการทดลองพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มาติน้ำ อินทมิ และวรชัย วิภูอุปโภค (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ทั้ง 5 ด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 118 คน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2559 จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครื่องชี้และมอร์แกน เลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยเครื่องมือและมีค่าความเชื่อมั่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีและการทดสอบเอฟ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับมากและค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการรู้จักนักเรียนขึ้นรายบุคคล รองลงมา คือด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ ในขณะที่การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศทั้งภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่าง จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ทั้งภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มนตรี สังข์ชุม (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลของโรงเรียนอนุบาลระนอง มี

วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหากระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการระบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) เพื่อนำรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในรูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลของโรงเรียนอนุบาลระนอง กลุ่มเป้าหมาย คือครูประจำชั้นระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 38 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบศึกษาสภาพแวดล้อมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสัมภาษณ์สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล คู่มือการจัดทำระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล แบบสัมภาษณ์การใช้งานรูปแบบ แบบศึกษาความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์และสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการศึกษาสภาพและปัญหา 1.1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ข้อมูลที่ได้ไม่ถูกต้องครบถ้วน และไม่ตรงตามความจริง ทำให้การแปลผลการประเมินคลาดเคลื่อน 1.2) ด้านการคัดกรองนักเรียนข้อมูลที่มีไม่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออก ขาดข้อมูลที่แท้จริง 1.3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนพบว่า การดำเนินงานขาดความต่อเนื่องยังต้องมีการปรับปรุง 1.4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้ปกครองขาดความเข้าใจวิธีการป้องกันและจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก และ 1.5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพและความถนัด 2) การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า รูปแบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบคุณภาพและการปรับปรุงแก้ไข 3) การใช้รูปแบบและศึกษาสภาพปัญหาการใช้รูปแบบพบว่า รูปแบบมีความเป็นระบบเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีความชัดเจนตรงกับความต้องการกระชับเวลาเอื้อต่อการทำงานของครูและ 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูประจำชั้นและหัวหน้าสายชั้นที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด

ธัญมาศ นิยมญาติ และสมใจ สืบเสาะ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของในโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานค่าสถิติ F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ฤทธิ์ชัย ภู่อ่างค์, นริศนันท์ แมนผดุง, และปฤษฎา ชนะวรรัช (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความต้องการจำเป็นในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน 2) จัดลำดับความต้องการจำเป็นในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษา จำนวน 297 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ระดับความต้องการจำเป็นในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำแนกตามกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับความจำเป็นมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยขนาดโรงเรียนที่มีความต้องการจำเป็นในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด คือโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง รองลงมา คือโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแยกตามด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนในแต่ละส่วนได้ครอบคลุมและเรียกดูข้อมูลได้ 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีวิธีการในการคัดวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เพื่อพิจารณาผลการคัดกรองนักเรียนและหาแนวทางแก้ไข ปัญหา 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรกำหนดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องควร

ได้รับการฝึกอบรมแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างถูกต้องและ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน สถานศึกษาควรประสานงานสร้างความเข้าใจร่วมกัน มีการบันทึกข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกให้มีประสิทธิภาพ

ไพบูลย์ เคนสว่าง, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์, และมิตาภาณี พุ่มกล่อม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครู จำนวน 126 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการส่งต่อ 2) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี มีแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือครูมีเครื่องมือหลากหลายประเภทที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการคัดกรองนักเรียน คือโรงเรียนดำเนินการประชุมครู โดยยึดหลักการคัดกรองนักเรียนตามคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน คือครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนมีการสำรวจและแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา คือโรงเรียนจัดทำโครงการหรือกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนและด้านการส่งต่อ คือครูที่ปรึกษาดำเนินการส่งต่อภายในสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา

พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราชโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) พัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ศึกษาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและ 4) ศึกษาความพึงพอใจในผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราชโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และตัวแทนชุมชนจำนวน 113 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สถิติในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จัดทำกลยุทธ์ ใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อม นำผลการวิเคราะห์มาจัดทำรายกลยุทธ์และตรวจสอบกลยุทธ์โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) กลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง 3) ผลสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงสุด ผู้เรียนมีความประพฤติดี ศึกษามารยาทเรียบร้อย มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์และ 4) ความพึงพอใจในผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Laverne (2000) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการร่วมมือของโรงเรียนกับชุมชนในการแก้ปัญหาการหนีเรียน กรณีศึกษาองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการร่วมมือในการแก้ปัญหา ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนกับชุมชนต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือกัน เพื่อคอยป้องกันและแก้ไขปัญห 2) ต้องให้ความสำคัญในการติดต่อสื่อสารและร่วมมือกันระหว่างกลุ่มย่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง 3) ควรมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับสถานีดารวจ กับสำนักงานคุมประพฤติและศาล 4) จำเป็นต้องมีตัวแทนระดับผู้นำกลุ่มของกลุ่มย่อย ๆ ด้วยและ 5) ควรมียุทธวิธี หรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการรู้จักป้องกันแก้ปัญหาแก่ผู้ปกครองและชุมชน

Biddle (2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงฆ่าตัวตาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ชอบและเข้าร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นผลเนื่องมาจากการมีความคิดฆ่าตัวตายและปัญหาอื่น ๆ ทำให้สามารถคาดเดารูปแบบการละเมิดนโยบายด้านการใช้ยาเสพติดและแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องได้เช่นพบว่า บางครั้งนักเรียนเหล่านี้อาจจะใช้ยาเสพติดและแอลกอฮอล์เพื่อการรักษาตนเองก็เป็นได้ นอกจากนี้ยังพบว่า การวางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในโรงเรียนต่าง ๆ เช่น โรงเรียนสำหรับเยาวชนที่มีปัญหาด้านการผิวนัยและการบริการสำหรับเด็กและเยาวชนที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานของชุมชน มีความสัมพันธ์ในระดับสูงในการลดระดับการละเมิดนโยบายด้านการใช้ยาเสพติดและแอลกอฮอล์ในโรงเรียน

Watson (2011) ได้ศึกษาความเข้าใจของครูเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของครูมีความจำเป็นในการสนับสนุนและดูแลนักเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม 34% มีความเข้าใจในระบบ ส่วน 81.5% ต้องแจ้งครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ดูแล อีก 81% มีความเชื่อว่าโรงเรียนไม่มีนักเรียนอยู่ในระบบดูแลและ 93% ต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาในอาชีพครูเกี่ยวกับเรื่องวิชาการ สังคม อารมณ์เพื่อให้เกิดผลดีสู่ตัวนักเรียน

Belanger (2012) ได้ศึกษาองค์ประกอบทำให้คำปรึกษาในโครงการปฐมนิเทศครูใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหม่ใน Eastern Georgia School District (EGSD) มีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการให้คำปรึกษา โดยการให้ครูใหม่ได้รับการฝึกอบรมการทำงานเป็นทีม การพัฒนาจริยธรรมและการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง

Smith (2017) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการดูแลของครูกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมสำหรับการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมี 5 กิจกรรม ดังนี้ 1) การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานของนักเรียน 2) การตอบสนองนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ 3) การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาหรือแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ 4) แสดงทัศนคติที่ดีและมองโลกในแง่ดีและ 5) การให้เกียรติและให้ความสนใจในมุมมองต่าง ๆ ของนักเรียน

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรมีจัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องเป็นขั้นตอนสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือครู โรงเรียนและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อจะช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพและพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โดยใช้แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้คำถามที่พัฒนาจากการตอบแบบสอบถามของครู ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นกลุ่มเดียวกัน (Leard, 2023) ได้แก่ ครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 145 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงจำนวนประชากร และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร	จำนวนประชากร (คน)
ข้าราชการครู	130
ครูผู้ช่วย	10

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงจำนวนประชากร และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา (ต่อ)

ครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร	จำนวนประชากร (คน)
ครูอัตราจ้าง	5
รวม	145

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี คือ ผู้บริหารโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ดังตารางที่

3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ศึกษา

ผู้บริหาร โรงเรียนพนัสพิทยาคาร	จำนวนผู้ให้ข้อมูล (คน)
ผู้อำนวยการ	1
รองผู้อำนวยการ	4
รวม	5

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 1 ชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน จำนวน 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของครูต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มี 5 องค์ประกอบคือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรอง 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 5) ด้านการส่งต่อ ตามสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วน

ประมาณค่าของ Likert (1932) โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกได้คำตอบเดียว ในแต่ละข้อคำถามจะมีระดับความต้องการจำเป็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ระดับความต้องการจำเป็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับน้อยที่สุด

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Form) ที่พัฒนาจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิดหลักการ ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ

3.4.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อนำไปสร้างเครื่องมือ

3.4.3 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.4.4 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับร่างแบบตามกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและขอบเขตของงานวิจัย

3.4.5 นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

3.4.6 นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปปรับปรุงแบบสอบถาม

3.4.7 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดคะแนนดังนี้

+1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ เน้นใจข้อความนั้นมีความตรงเนื้อหา

0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่เน้นใจข้อความนั้นมีความตรงเนื้อหา

-1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ เน้นใจในข้อความนั้นไม่มีความตรงเนื้อหา

ค่า $IOC > .05$ หมายความว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ค่า $IOC < .05$ หมายความว่าข้อความไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สำหรับการประเมินความสอดคล้องรายข้อระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความตรงเชิงเนื้อหาได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความ ความเหมาะสมของการใช้ภาษาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความจำนวน 24 ข้อ ที่คำนวณค่า IOC 2.05 มีจำนวน 24 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงว่าข้อความมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปใช้ใน แบบสอบถามได้ และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อความมีความเหมาะสม ภาษามีความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

3.4.8 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้ (Tryout) ครูผู้สอน 30 ฉบับ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient: α) โดยคัดเลือกประเด็นคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงว่าประเด็นคำถามนั้นมีความเที่ยง ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นประเด็นคำถามการวิจัย มีค่าความเที่ยงอยู่ที่ 0.873 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้

3.4.9 สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยครูสุรินทร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน

3.5.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 145 ฉบับ พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลา เพื่อเก็บแบบสอบถามคืน

3.5.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างโดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 145 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.5.4 นำผลที่ได้จากค่าลำดับความต้องจำเป็น ไปออกแบบคำถามสัมภาษณ์แบบปลายเปิด กับผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 ท่าน และนำผลที่ได้มาสรุปมาวิเคราะห์เนื้อหา แบบจับประเด็น (Thematic Content Analysis) เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 5 ท่าน เลือกแบบเจาะจง มีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) ผู้อำนวยการ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านบริหารการศึกษา
- 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านบริหารการศึกษา
- 3) รองผู้อำนวยการฝ่ายบุคคล โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านบริหารการศึกษา
- 4) รองผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านบริหารการศึกษา
- 5) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านบริหารการศึกษา

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รวบรวมจากกลุ่มประชากรและคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามที่ส่งไป

ยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากร จังหวัดชลบุรี จำนวน 145 ฉบับ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิง

พรรณนาในการวิเคราะห์ โดยนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) แล้วนำมาเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้เป็น 5 ระดับ (Best, 1986) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ครุมีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพ ปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.5 1-4.50 หมายถึง ครุมีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพ ปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ครุมีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพ ปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ครุมีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพ ปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ครุมีการปฏิบัติ พฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพ ปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Priority Needs Index (PNI) เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Priority Needs Index (PNI) ที่ปรับปรุงโดยสุวิมล ว่องวานิช (2558) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นจริง โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D \quad (3-1)$$

- PNI แทนค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับของความต้องการจำเป็น
 I แทนคะแนนเฉลี่ยตามสภาพพึงประสงค์
 D แทนคะแนนเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการวิจัยนี้ ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) ที่สุวิมล ว่องวานิช (2558) ได้ปรับปรุงจากวิธี Priority Needs Index (PNI) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพพึงประสงค์ หาค่าด้วยสภาพปัจจุบัน โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับของสภาพปัจจุบัน เพื่อให้เป็นคะแนนมาตรฐาน วิธี PNI มีข้อดีคือ คำนวณง่าย ให้ข้อสรุปที่ดี และเมื่อถ่วงน้ำหนักจะทำให้ได้ค่าความแตกต่าง ($PNI_{Modified}$) ที่ชัดเจนขึ้นและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระบุระดับความต้องการจำเป็นด้วยค่า ($PNI_{Modified}$) เป็นรายชื่อที่มีค่า ($PNI_{Modified}$) มาก แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในระดับมากกว่าชื่อที่มีค่า ($PNI_{Modified}$) น้อย ความต้องการที่มีค่า ($PNI_{Modified}$) มาก จึงควรนำมาให้ความสำคัญนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการค้นหาความรู้ที่เป็นความจริงต่อปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่ต้องการศึกษา จากผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นผู้ที่รู้จริงในประเด็นที่ค้นหาคำตอบ (Thematic Analysis) จากแง่มุมของความคิดและประสบการณ์ที่มี (Vaismoradi, 2019)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนันทพิพาคาร จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนันทพิพาคาร จังหวัดชลบุรีและ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนันทพิพาคาร จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของครูโรงเรียนนันทพิพาคาร จังหวัดชลบุรี

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนันทพิพาคาร จังหวัดชลบุรี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูล

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

PNI หมายถึง ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I (Important) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์

D (Degree of Success) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูโรงเรียนนันทพิพาคาร จังหวัดชลบุรี จำนวน 145 คน โดยจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับชั้นที่เป็นที่ปรึกษา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้

ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	38	26.21
	หญิง	107	73.79
	รวม	145	100
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	1	0.69
	ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป	144	99.31
	รวม	145	100
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	89	61.38
	ปริญญาโทขึ้นไป	56	38.62
	รวม	145	100
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	1-5 ปี	31	21.38
	6-10 ปี	34	23.45
	11-15 ปี	23	15.86
	16-20 ปี	12	8.28
	21-25 ปี	6	4.14
	25 ปีขึ้นไป	39	26.90
	รวม	145	100
ระดับชั้นที่เป็นที่ปรึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	30	20.69
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	25	17.24
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	22	15.17
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	24	16.55
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	23	15.86
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	21	14.48
	รวม	145	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี มีดังนี้

เพศ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 145 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.79 (107 คน) และเพศหญิงร้อยละ 26.21 (38 คน) ตามลำดับ

อายุ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 145 คน เป็นคนอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปมากกว่าคนที่อายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 99.31 (144 คน) และร้อยละ 0.69 (1 คน) ตามลำดับ

ระดับการศึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 145 คน เป็นระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 61.38 (89 คน) และร้อยละ 38.62 (56 คน) ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการทำงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ ช่วง 25 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.90 (39 คน) อันดับสอง คือ ช่วง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.43 (34 คน) อันดับสาม คือ ช่วง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.38 (31 คน) อันดับสี่ คือ ช่วง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.86 (23 คน) อันดับห้า คือ ช่วง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.28 (12 คน) และอันดับสุดท้าย คือ ช่วง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.14 (6 คน)

ระดับชั้นที่เป็นที่ปรึกษา มีผู้ตอบแบบสอบถามสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 20.69 (30 คน) อันดับสอง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 17.24 (25 คน) อันดับสาม คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 16.55 (24 คน) อันดับสี่ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 15.86 (23 คน) อันดับห้า คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 15.17 (22 คน) และอันดับสุดท้าย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 14.48 (21 คน)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นต่อแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรีเป็นข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม 5 ตัวแปร ทั้งหมด 24 ข้อ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์โดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง มีสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI โดยการหาผลต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ หาค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำไปจัดเรียงลำดับความสำคัญ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

ข้อ	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.45	0.16	มาก	4.51	0.16	มากที่สุด	0.165	2
2	ด้านการคัดกรอง	4.39	0.13	มาก	4.46	0.33	มาก	0.162	3
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.46	0.16	มาก	4.51	0.15	มากที่สุด	0.159	4
4	ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข	4.50	0.14	มาก	4.56	0.12	มากที่สุด	0.144	5
5	ด้านการส่งต่อ	4.33	0.17	มาก	4.40	0.17	มาก	0.215	1
รวม		4.45	0.71	มาก	4.46	0.71	มาก	0.169	

จากตารางที่ 4.2 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.45$) อยู่ในระดับมาก ด้านการคัดกรอง ($\bar{X} = 4.39$) อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X} = 4.46$) อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($\bar{X} = 4.50$) อยู่ในระดับมาก และด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.33$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.51$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการคัดกรอง ($\bar{X} = 4.46$) อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\bar{X} = 4.51$) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($\bar{X} = 4.56$) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.40$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง 0.144 - 0.215 และมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ด้านการส่งต่อ ($PNI_{Modified} = 0.215$) ลำดับที่ 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($PNI_{Modified} = 0.165$) ลำดับที่ 3 ด้านการคัดกรอง ($PNI_{Modified} = 0.162$) ลำดับที่ 4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.159$) และลำดับที่ 5 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ($PNI_{Modified} = 0.144$)

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	ด้าน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพ ที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีการรวบรวมข้อมูล เพื่อทำความรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคลอย่างเหมาะสม	4.34	0.66	มาก	4.78	0.45	มากที่สุด	0.100	4
2	ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีการรวบรวมประวัติ ส่วนตัวและการรับเข้าศึกษา ของนักเรียนแต่ละคนอย่าง เหมาะสม	4.31	0.67	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด	0.110	3
3	ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีการรวบรวมข้อมูล สุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละ คนอย่างเหมาะสม	4.14	0.80	มาก	4.74	0.52	มากที่สุด	0.145	2
4	ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมีการรวบรวมข้อมูล ความสามารถพิเศษของ นักเรียนแต่ละคน อย่างเหมาะสม	4.06	0.79	มาก	4.72	0.49	มากที่สุด	0.165	1
รวม		4.45	0.16	มาก	4.51	0.16	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.3 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงเป็นรายด้าน พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.31$) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.06$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.79$) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.78$) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.74$) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.72$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง 0.100 - 0.165 และมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.165$) ลำดับที่ 2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.145$) และลำดับที่ 3 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.110$)

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการคัดกรอง

ข้อ	ด้านการคัดกรอง	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	ข้อมูลที่ได้จากการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถนำไปใช้คัดกรองนักเรียนและจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม	4.22	0.74	มาก	4.72	0.51	มากที่สุด	0.119	4
2	การคัดกรองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้	4.23	0.76	มาก	4.74	0.47	มากที่สุด	0.121	3
3	การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้	4.04	0.78	มาก	4.70	0.56	มากที่สุด	0.162	1
4	ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด	4.08	0.72	มาก	4.72	0.51	มากที่สุด	0.159	2
รวม		4.39	0.13	มาก	4.46	0.33	มาก		

จากตารางที่ 4.4 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการคัดกรอง ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ค่าเฉลี่ย ระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงเป็นรายด้าน พบว่า การคัดกรองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.23$) ข้อมูลที่ได้จากการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถนำไปใช้คัดกรองนักเรียนและจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$) ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้

คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด ($\bar{X} = 4.08$) การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.04$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า การคัดกรองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.74$) ข้อมูลที่ได้จากการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถนำไปใช้คัดกรองนักเรียนและจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.72$) ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด ($\bar{X} = 4.72$) การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.70$) อยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในด้านการคัดกรอง โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง 0.119 - 0.162 และมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($PNI_{Modified} = 0.162$) ลำดับที่ 2 ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด ($PNI_{Modified} = 0.159$) และลำดับที่ 3 การคัดกรองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($PNI_{Modified} = 0.121$)

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
ด้านการส่งเสริมและพัฒนา

ข้อ	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม	4.22	0.80	มาก	4.72	0.56	มากที่สุด	0.119	5

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา (ต่อ)

ข้อ	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลและ/หรือเป็นกลุ่มในด้านต่าง ๆ	4.52	0.66	มากที่สุด	4.86	0.40	มากที่สุด	0.075	6
3	ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ	4.13	0.85	มาก	4.79	0.46	มากที่สุด	0.159	1
4	ครูที่ปรึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม	4.11	0.76	มาก	4.72	0.52	มากที่สุด	0.149	3
5	ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.19	0.71	มาก	4.75	0.48	มากที่สุด	0.135	4
6	ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนมีโอกาพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ	4.09	0.75	มาก	4.72	0.48	มากที่สุด	0.153	2
รวม		4.46	0.16	มาก	4.51	0.15	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.5 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ค่าเฉลี่ยของ

ระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลและ/หรือเป็นกลุ่มในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.52$) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$) ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.19$) ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.13$) ครูที่ปรึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.11$) ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.09$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลและ/หรือเป็นกลุ่มในด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.86$) ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.79$) ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.75$) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.72$) ครูที่ปรึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.72$) ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.72$) อยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมและพัฒนา โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง 0.159 - 0.075 และมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ ($PNI_{Modified} = 0.159$) ลำดับที่ 2 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ($PNI_{Modified} = 0.153$) และลำดับที่ 3 ครูที่ปรึกษามี

วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม
($PNI_{Modified} = 0.149$)

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความ
ต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ข้อ	ด้านการป้องกันช่วยเหลือและ แก้ไข	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพ ที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	โรงเรียนมีระบบการป้องกันและ ช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม	4.16	0.83	มาก	4.76	0.56	มากที่สุด	0.144	1
2	โรงเรียนมีระบบการสร้าง ความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความ รับผิดชอบของครูที่ปรึกษาอย่าง เหมาะสม	4.24	0.78	มาก	4.79	0.47	มากที่สุด	0.128	3
3	ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจใน ระบบและวิธีการป้องกันแก้ไข ปัญหาให้นักเรียนอย่างแท้จริง	4.23	0.75	มาก	4.79	0.47	มากที่สุด	0.132	2
4	ครูที่ปรึกษามีความตระหนัก และเห็นคุณค่าในการเป็นผู้ดูแล และแก้ไขปัญหาดังๆ ของ นักเรียนอย่างแท้จริง	4.46	0.62	มาก	4.76	0.46	มากที่สุด	0.066	5
5	โดยรวมครูที่ปรึกษาสามารถ แก้ปัญหาให้นักเรียนได้ตรงตาม สภาพปัญหาของแต่ละบุคคล	4.31	0.60	มาก	4.74	0.53	มากที่สุด	0.099	4
รวม		4.50	0.14	มาก	4.56	0.12	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.6 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษามีความตระหนักและเห็นคุณค่าในการเป็นผู้ดูแลและแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียนอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.46$) โดยรวมครูที่ปรึกษาสามารถแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.31$) โรงเรียนมีระบบการสร้างความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.24$) ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.23$) โรงเรียนมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.16$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.79$) โรงเรียนมีระบบการสร้างความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.79$) โรงเรียนมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.76$) ครูที่ปรึกษามีความตระหนักและเห็นคุณค่าในการเป็นผู้ดูแลและแก้ไขปัญหาต่างๆของนักเรียนอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 4.76$) โดยรวมครูที่ปรึกษาสามารถแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล ($\bar{X} = 4.74$) อยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง 0.144 - 0.066 และมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 โรงเรียนมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.144$) ลำดับที่ 2 ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างแท้จริง ($PNI_{Modified} = 0.132$) และลำดับที่ 3 โรงเรียนมีระบบการสร้างความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.128$)

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งต่อ

ข้อ	ด้านการส่งต่อ	ระดับสภาพที่เป็นจริง			ระดับสภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1	โรงเรียนมีการวางระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้เองไปยังเครือข่ายที่เหมาะสม	4.03	0.75	มาก	4.70	0.63	มากที่สุด	0.166	5
2	โรงเรียนมีกระบวนการการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม	4.03	0.79	มาก	4.73	0.52	มากที่สุด	0.173	3
3	โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหานักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว	3.88	0.90	มาก	4.71	0.54	มากที่สุด	0.215	1
4	โรงเรียนและครูที่ปรึกษามีการบันทึกและติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.11	0.76	มาก	4.8	0.42	มากที่สุด	0.168	4
5	โดยรวมโรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.95	0.84	มาก	4.72	0.52	มากที่สุด	0.195	2
รวม		4.33	0.17	มาก	4.40	0.17	มาก		

จากตารางที่ 4.7 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งต่อ ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนและครูที่ปรึกษามีการบันทึกและติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$) โรงเรียนมีกระบวนการการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.03$) โรงเรียนมีการวางระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เองไปยังเครือข่ายที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.03$) โดยรวมโรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.95$) โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.88$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนและครูที่ปรึกษามีการบันทึกและติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.80$) โรงเรียนมีกระบวนการการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.73$) โดยรวมโรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.72$) โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.71$) โรงเรียนมีการวางระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เองไปยังเครือข่ายที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.70$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นในด้านการส่งต่อ โดยมีค่า $PNI_{Modified}$ ระหว่าง 0.215 - 0.166 และมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและ

รวดเร็ว ($PNI_{Modified} = 0.215$) ลำดับที่ 2 โดยรวมโรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($PNI_{Modified} = 0.195$) และลำดับที่ 3 โรงเรียนมีกระบวนการการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{Modified} = 0.110$)

4.3 ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนพนัสพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จังหวัดชลบุรี โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ตามลำดับความสำคัญของสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ กำหนดเป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และได้เสนอแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรีในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1	ควรมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถของนักเรียนรายบุคคลอาจจะได้ข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านนักเรียนที่ครบ 100% หรือศึกษาข้อมูลผลการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา การสอบถามเพื่อนครูที่เลขสอนนักเรียนและการสังเกตนักเรียนในขณะที่เรียนในชั้นเรียน เป็นต้น	ควรมีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนการสอบถามจากผู้ปกครอง การศึกษาข้อมูลในแบบรายงานประวัติสุขภาพนักเรียน สอบถามจากครูประจำชั้นในปีที่ผ่านมา สอบถามครูผู้สอน และการถามจากตัวนักเรียนเอง เป็นต้น	ควรมีการเก็บรวบรวมประวัติการเข้าศึกษาของนักเรียน โดยรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามนักเรียนโดยตรงหรือสอบถามจากผู้ปกครอง เป็นต้น

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	ควรมีการนำข้อมูล จากแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียนมาวิเคราะห์คัดกรอง ส่งต่อทั้งภายในและภายนอก มีการติดตาม รายงานและประเมินผล	ควรมีการคัดกรองข้อมูลนักเรียน ส่งต่อและติดตามผล	ควรมีการคัดกรองข้อมูลนักเรียนในตอนมอบตัว เช่น ให้กรอกข้อมูลแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก และมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปคัดกรองในลำดับต่อไป
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3	ควรมีการมอบหมายให้ครูประจำชั้นใช้แบบสัมภาษณ์ นักเรียนเป็นรายบุคคลร่วมกับการเยี่ยมบ้านใช้แบบคัดกรองเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น เรื่องการรับรางวัล หรือการเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ เพื่อดูความสนใจที่ต่อเนื่องตลอดจนเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง	ควรมีการมอบหมายงานอนามัยของโรงเรียนให้จัดทำข้อมูลในเรื่องกายภาพโดยออกคำสั่งในการปฏิบัติงานของโรงเรียนร่วมกับครูประจำชั้น มีการส่งเสริมอนามัยสุขภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์และจัดทำรายงานสรุปเป็นรายปี เพื่อเปรียบเทียบในทุกปีการศึกษา	ควรมีการให้ครูที่ปรึกษาทำสมุดพก ปพ.6 เมื่อสิ้นภาคเรียนให้ครูแนะแนวจัดทำข้อมูลความสนใจในเรื่องของการศึกษาต่อและให้ทางโรงเรียนมีการจัดทำ ปพ.8 (ระเบียบสะสม)
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4	ควรมีการสำรวจข้อมูลจากการทำแบบสอบถามในเบื้องต้น จากนั้นเรียกนักเรียนมาคุยเป็นรายบุคคล	ควรมีการสำรวจน้ำหนักส่วนสูง โรคประจำตัวของนักเรียนในทุกภาคเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	ควรมีการให้นักเรียนทำแฟ้มประจำตัว โดยใส่ข้อมูลประวัติส่วนตัวของนักเรียน และให้ครูที่ปรึกษาทำแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อเก็บเป็นข้อมูลพื้นฐานของชั้นเรียนต่อไป

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5	มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ สำรวจความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การสนับสนุนต่อไป	จัดให้งานอนามัยของโรงเรียนมีการสำรวจรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนในทุกภาคเรียน	จัดให้งานแนะแนวมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาต่างๆ อย่างมีระบบ

จากตารางที่ 4.8 แนวทางการพัฒนาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีดังนี้

1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะเรียน การสำรวจความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคน การทำแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตาม รายงานและประเมินผล

2) ควรมีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนอย่างเป็นระบบมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ มีการสำรวจน้ำหนัก ส่วนสูง โรคประจำตัวของนักเรียนในทุกภาคเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและจัดทำรายงานสรุปเป็นรายปีเพื่อเปรียบเทียบในทุกปีการศึกษา และมีการติดตามผล

3) ควรมีการเก็บรวบรวมประวัติการเข้าศึกษาของนักเรียนอย่างเป็นระบบให้ครูที่ปรึกษาจัดทำสมุดพก ปพ.6 เมื่อสิ้นภาคเรียนร่วมกับให้นักเรียนทำแฟ้มประจำตัวและให้ทางโรงเรียนจัดทำ ปพ.8 (ระเบียบสะสม) ให้ครูแนะแนวจัดทำข้อมูลความสนใจในเรื่องของการศึกษาต่อและควรจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างมีระบบ

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการคัดกรอง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ 1	ควรมีการจัดกลุ่มนักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาจะช่วยให้ครูสามารถป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้ทันทั่วทั้งและสามารถทำให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและสำหรับกลุ่มเสี่ยงครูสามารถที่จะช่วยป้องกันหรือลดการเกิดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนได้และให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถที่จะเรียนไปพร้อมกับเพื่อนๆ ได้อย่างมีความสุข กรณีนักเรียนกลุ่มปกติก็จะได้รับการส่งเสริมทางการศึกษาให้สามารถที่จะพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพได้	ควรมีผลจากการคัดกรองนักเรียนที่ถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงจุดตรงคน ตรงประเด็น และสามารถช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้ง	นักเรียนกลุ่มปกติควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงควรได้รับการป้องกัน เพื่อลดการเกิดปัญหา ส่วนนักเรียนกลุ่มมีปัญหาควรได้รับการช่วยเหลือให้นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้และช่วยให้นักเรียนสามารถจบการศึกษาของโรงเรียนได้ตามเกณฑ์
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	ควรมีการแบ่งกลุ่มตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และมีการส่งต่อที่ถูกต้อง	ควรมีการจำแนกกลุ่มตามเกณฑ์ มีการให้คำปรึกษาและมีการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก	เมื่อคัดกรองแล้วต้องมีการส่งต่อ เมื่อส่งต่อแล้วต้องมีการติดตาม เพื่อนำมารายงานผล

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการคัดกรอง (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3	โรงเรียนควรจัดทำ โครงการซึ่งในโครงการ จะมีกิจกรรมย่อย เพื่อ ส่งเสริมนักเรียนในแต่ละ ด้าน โดยมอบหมายให้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมทำงานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนเป็นผู้จัดทำ โครงการให้ตรงกับความต้องการและสามารถ แก้ปัญหาได้ รวมไปถึง การพัฒนาและส่งเสริม นักเรียนด้วยและมีการ รายงานผลโครงการ	ควรนำนักเรียนที่มี ความสามารถในแต่ละ กลุ่มไปเป็นตัวแทนการ แข่งขันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเข้าประกวด การ เข้ารับการอบรมทำให้ นำมาซึ่งความภูมิใจของ นักเรียนในกลุ่มนั้น ๆ และการให้ผู้ปกครองมี ส่วนร่วมในการสนับสนุน เด็กนักเรียน รวมไปถึงให้ สมาคม มูลนิธิต่าง ๆ เข้ามี ส่วนร่วมในการมอบ รางวัลด้วย	ควรยึดเครื่องมือที่มี คุณภาพมาใช้ในการคัด กรอง เช่น แบบประเมิน พฤติกรรมเด็ก หรือแบบ ฟอร์มต่าง ๆ ที่ออกแบบ และปรับปรุงพัฒนาใน ทุกๆ ปี แบบเยี่ยมบ้าน มี ปฏิทินในการปฏิบัติงาน มีการเก็บข้อมูล สรุปผล
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4	ควรมีการตั้งเกณฑ์ 3 ระดับ คือ 1) แก้ไข เร่งด่วน 2) มีปัญหาปาน กลาง และ 3) ไม่พบ ปัญหา	ควรมีความสามารถแก้ไข ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ สำหรับนักเรียนที่อยู่ใน กลุ่มแก้ไขเร่งด่วน ต้อง ให้นักเรียนได้รับคำแนะนำ ที่ถูกต้อง ถูกวิธี และ ให้แนวทางในการปฏิบัติ ตนที่ถูกต้อง	ควรดูแลนักเรียนที่อยู่ใน กลุ่มที่ต้องได้รับการ แก้ไขเร่งด่วนต้องให้ ได้รับการดูแลที่ทันทั่วทั้งที่ รวดเร็ว ถูกต้องและ เหมาะสม
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5	ควรมีการสำรวจข้อมูล คัดกรองนักเรียน เพื่อการ จัดกลุ่มในการช่วยเหลือ และสนับสนุนนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ	การจัดกลุ่มจำแนกควรมี ประสิทธิภาพและรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้อย่างตรง จุด	ควรมีเกณฑ์ในการคัด กรองนักเรียนที่เหมาะสม และมีการจำแนกกลุ่ม ของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับความช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว

จากตารางที่ 4.9 แนวทางการพัฒนาด้านการคัดกรอง มีดังนี้

1) ควรมีการสำรวจข้อมูลคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มในการช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้ทันเวลาที่ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนไปพร้อมกับเพื่อน ๆ ได้อย่างมีความสุขและทำให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และโรงเรียนควรจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมนักเรียนในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดีโดยมอบหมายให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกับงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้จัดทำโครงการให้ตรงกับความต้องการสามารถส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาของนักเรียนได้และมีการจัดทำรายงานสรุปผลโครงการ

2) ควรมีการจัดกลุ่มจำแนกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงจุดและทันเวลาที่ สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มแก้ไขเร่งด่วนต้องให้นักเรียนได้รับคำแนะนำที่ดี ถูกวิธีและให้แนวทางในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษควรได้รับส่งเสริมสนับสนุนในการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมต่างๆ อันจะทำให้เกิดนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

3) ควรมีเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่เหมาะสมและมีการจำแนกกลุ่มของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพในการคัดกรอง เช่น แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน หรือแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ออกแบบและปรับปรุงพัฒนาในทุก ๆ ปี ซึ่งนักเรียนกลุ่มปกติควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงควรได้รับการป้องกันเพื่อลดการเกิดปัญหา ส่วนนักเรียนกลุ่มมีปัญหาควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ถูกต้องและเหมาะสมช่วยให้นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้และช่วยให้นักเรียนสามารถจบการศึกษาของโรงเรียนได้ตามเกณฑ์ และควรมีการเก็บข้อมูล ติดตาม สรุปและรายงานผล

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1	ควรให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ ครูสามารถที่จะส่งเสริมพัฒนานักเรียนได้เต็ม	ควรให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนซึ่งเป็นการดึงความสามารถของนักเรียนออกมาให้โดดเด่นและช่วยให้ครู	ควรมีเครื่องมือที่หลากหลายในการที่จะพัฒนาศักยภาพผู้เรียน คุณครูประจำชั้นหรือครูผู้สอนก็จะต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
	ศักยภาพและเป็นกิจกรรมที่ควรที่จะส่งเสริมพัฒนา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน	สามารถที่จะพัฒนา นักเรียนได้ตรงกับความสามารถของนักเรียน มีการให้กำลังใจแก่นักเรียนในการทำกิจกรรมซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีกำลังใจ สามารถพัฒนาตนเองใน การที่จะต่อขอการศึกษาที่สูงขึ้นได้	ศึกษาหาความรู้ในการที่จะผลิตหรือพัฒนาเครื่องมือในการที่จะส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ มีศักยภาพที่สูงขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีทางเลือกที่ หลาก หลายในการที่จะพัฒนาตนเองและค้นพบตัวเองในการที่จะส่งเสริมศักยภาพในตัว
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	ควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน มีครูคอยสอบถามนักเรียนถึง ปัญหาต่าง ๆ หรืออาจจะจัดเป็นกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนก็ได้	ควรมีการจัดกิจกรรมชุมนุม การจัดให้มีวิชาเลือก เพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนวิชาที่สนใจ เพื่อเป็นการพัฒนา นักเรียน	ควรมีการทำแบบสอบถาม การสำรวจความถนัดทาง วิชาชีพหรือความสามารถพิเศษของนักเรียน
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3	ควรมีการจัดอบรมให้คณะครูได้เข้าร่วมการอบรมและนำมาขยายผลให้ครูในระดับชั้นเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมโฮมรูม ควรมีการจัดตั้งหัวข้อโฮมรูมไว้เป็นภาคเรียนเป็นเรื่องที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและมีการจัดทำรูปเล่มบันทึกกิจกรรมโฮมรูมและให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมโฮมรูม	ควรจัดให้ครูได้รับการอบรม มีการจัดวาระประชุมเชิงปฏิบัติการ เสริมทักษะการจัดกิจกรรม โดยเชิญวิทยากรมาเป็นผู้ให้ความรู้ หรือการพาครูไปศึกษาดูงาน	ควรมีการจัดทำเอกสารเครื่องมือในการเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้าถึงได้ง่าย ควรจัดทำคู่มือแนะนำการใช้ให้แก่ครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งเสริมและพัฒนา (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4	ควรจัดกิจกรรมโฮมรูมในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ในทุก ๆ เดือนควรให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่องราว นิทาน ร้องเพลง หรือกิจกรรมอื่นๆ ตามที่นักเรียนสนใจ โดยไม่ได้เรียงตามเลขที่แต่ใช้วิธีอาสาสมัคร	ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทุกทักษะตามความสนใจ	ควรใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมของนักเรียนและใช้เทคนิคที่เหมาะสมกับนักเรียน เช่น การพูดโน้มน้าวเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากร่วมกิจกรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5	ควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา คอยดูแลนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาจะต้องทราบข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และนำมาพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน	ควรมีการจัดและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพและฝึกให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ	ครูที่ปรึกษาควรมีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัย

จากตารางที่ 4.10 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1) ควรให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจของนักเรียนมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน เพื่อคอยสอบถามนักเรียนถึงปัญหาต่างๆ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา คอยดูแลนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาจะทราบข้อมูลของนักเรียนและนำมาพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมให้คณะครูได้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมโฮมรูม มีการตั้งหัวข้อโฮมรูมไว้เป็นภาคเรียนซึ่งควรเป็นเรื่องที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบันและมีการจัดทำรูปแบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูม

2) ควรให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่สามารถดึงความสามารถของนักเรียนออกมาให้โดดเด่นได้ เช่น การจัดกิจกรรมชุมนุม การจัดวิชาเลือก ที่

นักเรียนสามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนเองสนใจได้ มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก พัฒนา นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีการให้กำลังใจแก่นักเรียน นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมให้ คุณครูอบรมหรือมีการจัดวาระประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมทักษะการจัดกิจกรรมโดยเชิญวิทยากรมา เป็นผู้ให้ความรู้หรือการพาคุณครูไปศึกษาดูงาน

3) ควรมีเครื่องมือที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาจะต้องมี การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษาหาความรู้ในการที่จะผลิตหรือพัฒนาเครื่องมือในการที่จะส่งเสริม พัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีทางเลือกที่หลากหลายในการที่จะพัฒนา ตนเองและค้นพบตัวเอง มีการจัดทำคู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือแก่ครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และครูที่ปรึกษาควรเลือกใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการจัด กิจกรรมให้เหมาะสมตามช่วงวัยของนักเรียน

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1	โรงเรียนควรมีระบบของ การป้องกันช่วยเหลือที่ดี เพื่อไม่ให้นักเรียน กลายเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือ กลุ่มมีปัญหา ควรมีการ อบรมพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์แก่นักเรียน มีการส่งเสริม กิจกรรมหลังเรียน มีการ พุดคุยให้คำปรึกษา เพื่อที่จะได้ทราบถึง ปัญหาของนักเรียนเป็น รายบุคคล และเป็นการ ป้องกันในภาพรวมให้กับ นักเรียน และควรมีการ สร้างเครือข่ายภายนอก โรงเรียนเพื่อร่วมมือกัน พัฒนานักเรียน เช่น ร่วมกันสำรวจ ร่วมกัน	ครูที่ปรึกษาควรมีความ เข้าใจในตัวของนักเรียน และโรงเรียนต้องมีหน้าที่ พัฒนาครูให้สามารถที่จะ มีหลักจิตวิทยาในการ ดูแลเด็กในชั้นเรียน เข้าใจถึงระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน สามารถที่จะดำเนิน การ ตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดย โรงเรียนให้การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับ การอบรมพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องในทุกปีและมี การจัดทำระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนภายใน ห้องเรียน มีการติดตาม	ควรมีการสร้าง ความ เข้าใจในเรื่องของการ ดำเนินงานระบบการ ดำเนินช่วยเหลือนักเรียน ให้กับครูผู้สอนหรือครูที่ ปรึกษา มีการประชุม ชี้แจงทำความเข้าใจใน การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมีการ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งการ ปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ ปรึกษาทุกปี มีการศึกษา แแผนผังการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือ มี การจัดทำปฏิทินการ ดำเนินงานตามช่วง เวลา ที่ชัดเจน เป็นต้น

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
	ทหาร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมป่าไม้ และนักจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น เป็นต้น	การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	โรงเรียนควรมีฝ่ายกิจการนักเรียน และสภานักเรียนคอยดูแล มีมาตรการคัดคะแนนความประพฤติ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อคอยดูแลนักเรียนทุกวัน มีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง และมีมาตรการเชิงบวก เช่น นักเรียนที่มีความประพฤติดีจะมีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรให้เป็นต้น	ควรมีการจัดประชุมครูทุกเดือน มีการแจ้งวิธีการในการป้องกันแก้ไข ปัญหาของนักเรียน โดยฝ่ายกลุ่มงานบริหารทั่วไป อาจจะมีการแจ้งผ่านระดับชั้น แจ้งผ่านประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน หรือแจ้งผ่านการจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียนในทุกวัน	ควรมีการสร้างความเข้าใจผ่านการประชุมของโรงเรียน
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3	ควรใช้โอกาสในการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ในการให้ความรู้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งจะมีคณะครู สภานักเรียน ร่วมกันจัดกิจกรรม เช่น การจัดกิจกรรมเป็นระบบฐาน ซึ่งชื่อฐานจะมีลักษณะที่เป็นปัญหาของนักเรียน พร้อมกับมีกิจกรรมที่เป็นแนวทางในการแก้ไข ปัญหาที่สอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียน	ควรให้ครูตระหนักถึงจรรยาบรรณและวิชาชีพครู และครูที่ปรึกษาต้องมีการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณีควบคู่กับการทำงานวิจัยด้านวิชาการ และทางโรงเรียนควรมีการมอบของรางวัลให้กับครูเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการทำงานต่อไป	ควรมีการจัดโครงการพัฒนานุเคราะห์ เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสัมมนา ศึกษาดูงานในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน SWOT พร้อมจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนและมีการสรุปผลการทำงาน

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
	โดยไม่ขัดแย้งกับ กฎหมาย		
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4	ควรมีระบบการป้องกัน และวิธีการแก้ไขที่ทัน สมัยและมีการพัฒนา ปรับ ประสิทธิภาพในทุก ๆ ปี	ควรมีการสร้างความรู้ เข้าใจให้แก่ครูที่ปรึกษา ให้ตระหนักว่ามีหน้าที่ ดูแลนักเรียนให้อยู่ใน ความเรียบร้อยและ พร้อมที่จะช่วยเหลือ นักเรียนหากนักเรียนพบ ปัญหา เห็นถึง ความสำคัญและความ จำเป็นที่ต้องเข้าใจใน ระบบป้องกันและ ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อจะ ได้ทราบแนวทางแก้ไข ปัญหาของนักเรียนอย่าง แท้จริง	โรงเรียนควรมีการออก คำสั่งและแจ้งถึงบทบาท หน้าที่ในการปฏิบัติงาน ของครูที่ปรึกษาไว้อย่าง ชัดเจน เพื่อให้ครูที่ ปรึกษาทุกคนเข้าใจใน บริบทหน้าที่ของตนอย่าง ชัดเจน
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5	โรงเรียนควรมีระบบ ป้องกันและช่วยเหลือ นักเรียนที่เหมาะสม มี กิจกรรมที่คอยป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรม โรงเรียนสีขาว หรือการ ให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรม TO BE NUMBER ONE เป็นต้น	ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจในระบบและ รู้วิธีการป้องกันแก้ไข ปัญหาให้กับนักเรียน เช่น การส่งคณะครูไปอบรม ภายนอกโรงเรียน หรือ การจัดอบรมให้คณะครู ภายในโรงเรียน โดยมี วิทยากรมาให้ความรู้	โรงเรียนควรมีการแต่งตั้ง คำสั่งปฏิบัติหน้าที่ตาม ความรับผิดชอบของ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนที่เหมาะสม ชัดเจน ซึ่งถือว่าเป็นการ สร้างความเข้าใจใน ภาระหน้าที่และความ รับผิดชอบของครูที่ ปรึกษาได้อย่างถูกต้อง

จากตารางที่ 4.11 แนวทางการพัฒนาด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข มีดังนี้

1) โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนที่ดี เหมาะสม ทันสมัย มีการพัฒนาปรับปรุงระบบในทุก ๆ ปี มีฝ่ายกิจการนักเรียนและสถานักเรียนคอยดูแลป้องกัน มีมาตรการตัดคะแนนความประพฤติ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียนโดยไม่ขัดแย้งกับกฎหมาย มีจัดกิจกรรมที่คอยป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เช่น กิจกรรมโรงเรียนสีขาว หรือการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม TO BE NUMBER ONE เป็นต้น จัดให้มีมาตรการเชิงบวก เช่น นักเรียนที่มีความประพฤติดีควรได้รับรางวัล และมีการมอบเกียรติบัตรให้ มีการอบรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักเรียน มีการส่งเสริมกิจกรรมหลังเรียน รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองหรือเครือข่ายภายนอกโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อร่วมมือกันพัฒนานักเรียน เช่น การร่วมมือกับสถานีตำรวจ ทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมป่าไม้ และนักจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น เป็นต้น

2) ครูที่ปรึกษาควรมีความเข้าใจถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทราบถึงหน้าที่ในการดูแลนักเรียน เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาเพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างที่แท้จริง มีหลักจิตวิทยาในการดูแลนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม มีการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณีควบคู่กับการทำงานวิจัย โดยโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกปี มีการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในห้องเรียน มีการติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดประชุมครูทุกเดือน มีการแจ้งวิธีการในการป้องกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งอาจจะมีการแจ้งผ่านระดับชั้น แจ้งผ่านประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนหรือแจ้งผ่านการจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียน และมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูเพื่อเป็นการเสริมแรงและสร้างความศรัทธาในวิชาชีพ

3) ควรมีการสร้างความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่สำคัญควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกปีการศึกษาอย่างชัดเจน มีการจัดโครงการพัฒนาบุคลากร การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา ดูงานและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน พร้อมจัดทำโครงการ มีตารางปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนและมีการสรุปผลการทำงาน

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งต่อ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1	ควรมีการสร้างเครือข่ายภายนอกโรงเรียน เพื่อให้สามารถประสานกับงานผู้เชี่ยวชาญได้โดยตรง ก่อนที่จะทำการส่งต่อนักเรียน เช่น การส่งไปยังนักจิตวิทยาโรงพยาบาลประจำอำเภอ โรงพยาบาลประจำจังหวัด หรือการส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ เป็นต้น	ควรมีการสร้างเครือข่ายในการส่งต่อที่ทุกคนในโรงเรียนสามารถที่จะดำเนินการในการส่งต่อได้โดยไม่ต้องรอครูแนะแนว หรือผู้บริหาร โรงเรียน	ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงพยาบาล สถานีตำรวจ หรือเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียน และควรส่งต่อนักเรียนได้อย่างทัน่วงที
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2	ควรมีการส่งต่อที่เป็นระบบเพื่อให้การทำงานง่ายขึ้น เช่น นักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ควรส่งต่อไปยังครูแนะแนว เพื่อดำเนินการเรื่องทุนการศึกษา ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติ ควรส่งต่อไปยังฝ่ายปกครอง นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ควรส่งต่อไปฝ่ายพยาบาลหรือโรงพยาบาล เป็นต้น	ควรมีการส่งต่อนักเรียนที่เรียนดีให้ได้เข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ เช่น ด้านกีฬา ด้านศิลปะ ด้านดนตรี ควรส่งไปแข่งขันในระดับภูมิภาค ระดับประเทศและต่างประเทศต่อไป ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถด้านวิชาชีพ ควรส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	ควรมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง เครือข่าย ตำรวจ จราจร สาธารณสุข เพื่อจัดอบรมให้ความรู้และปรับพฤติกรรมแก่นักเรียน
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3	ควรมีการเชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงรายละเอียดของปัญหาและขออนุญาตส่งต่อนักเรียนในปกครองไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านและควรมีการรายงานผล	ควรมีการศึกษาประวัติของผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะส่งต่อนักเรียน และในการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งควรมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เบื้องต้นก่อน และควรให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในเรื่องอื่นด้วย

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ด้านการส่งต่อ (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	ประเด็นที่ 1	ประเด็นที่ 2	ประเด็นที่ 3
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4	ควรมีการติดต่อกับ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอ แนวทางในการประเมิน คัดกรองนักเรียน โดย อาจจะแยกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ต้องแก้ไข เร่งด่วน กลุ่มที่ต้องแก้ไข ปานกลาง และกลุ่มปกติ แล้วทำการส่งต่อนักเรียน ในกลุ่มที่ต้องแก้ไข เร่งด่วนก่อน	ควรมีการเก็บรวบรวม ข้อมูลตามความเป็นจริง โดยอาจจะใช้ข้อมูลจาก การสอบถามนักเรียน ผู้ปกครอง หรือเพื่อนสนิท และนำข้อมูลมาแยกกลุ่ม ตามลำดับความสำคัญของ การแก้ไขปัญหา	ควรมีการประสานงาน ความร่วมมือกับ หน่วยงาน เพื่อขอข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการช่วย แก้ไขปัญหานักเรียน เป็นระยะ ๆ
ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5	ควรมีการส่งต่อไปยัง ผู้เชี่ยวชาญที่ถูกต้องและ เหมาะสมกับปัญหา เพื่อ จะได้แก้ปัญหานักเรียน ได้อย่างตรงจุด	ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้ ความสามารถในการดูแล นักเรียน หากพบปัญหาที่ สามารถแก้ไขด้วยตนเอง ได้ แต่ถ้าเป็นปัญหาที่ต้อง ใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ในการแก้ปัญหาก็ควร พิจารณาส่งต่อได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	คณะผู้บริหาร คณะครู ครู ที่ปรึกษาร่วมกัน ประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานหรือบุคลากร ภายนอก เพื่อให้การ ช่วยเหลือนักเรียนที่มี ปัญหาเป็นไปอย่าง เหมาะสมและถูกต้อง

จากตารางที่ 4.12 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งต่อ มีดังนี้

1) ควรสร้างเครือข่ายภายนอกโรงเรียน โดยสามารถประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญได้โดยตรง มีการติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอแนวทางในการประเมิน คัดกรองนักเรียน ก่อนส่งต่อนักเรียน มีการเชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงรายละเอียดของปัญหาและขออนุญาตส่งต่อนักเรียนในปกครองและมีการรายงานผล เช่น นักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ควรส่งต่อไปยังครูแนะแนวเพื่อดำเนินการเรื่องทุนการศึกษา ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติ ควรส่งต่อไปยังฝ่ายปกครอง นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ควรส่งต่อไปฝ่ายพยาบาลหรือโรงพยาบาล เป็นต้น

2) ควรมีการสร้างเครือข่ายในการส่งต่อที่เป็นระบบ ซึ่งทุกคนในโรงเรียนสามารถที่ดำเนินการส่งต่อได้โดยไม่ต้องรอครูแนะแนวหรือผู้บริหาร โรงเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้

ความสามารถในการดูแลนักเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามความเป็นจริง มีการศึกษาประวัติของผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะส่งต่อนักเรียนและมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง เช่น การส่งต่อนักเรียนที่เรียนดีไปเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ เช่น ด้านกีฬา ด้านศิลปะ ด้านดนตรี ควรส่งไปแข่งขันในระดับภูมิภาค ระดับประเทศและต่างประเทศ และนักเรียนที่มีความสามารถด้านวิชาชีพ ควรส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

3) คณะผู้บริหาร คณะครู ครูที่ปรึกษาควรร่วมกันในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคลากรภายนอกโรงเรียน การจัดอบรมให้ความรู้และปรับพฤติกรรมแก่นักเรียน หรือการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงพยาบาล สถานีตำรวจ หรือเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียนอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนและขอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและส่งต่อนักเรียนให้ได้รับความช่วยเหลือได้อย่างทันที่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 5 โดยสรุปพบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักเห็นพร้องต้องกันในเรื่องการให้ความสำคัญด้านการส่งต่อนักเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการส่งต่อและพัฒนา และด้านการป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านการส่งต่อนักเรียนเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนือจากควบคุมดูแลของโรงเรียนจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนด้วยความเข้มแข็งเพื่อให้การส่งต่อเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมและทันที่

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรีและ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี จำนวน 145 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ถามสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี กลุ่มแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณ หาค่าสถิติวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) นำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ ประกอบความเรียง ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถาม

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Modified Priority Need Index: PNI เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็นหรือ Modified Priority Needs Index : PNI ที่ปรับปรุงโดย สุวิมล ว่องวานิช (2558) ซึ่งเป็นวิธีหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ แล้วหารด้วยสภาพที่พึงประสงค์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระบุความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยค่า PNI Modified เป็นรายด้านที่มีค่า PNI Modified มากกว่า 0.33 แสดงว่า มี

ความจำเป็นในระดับมากกว่าด้านที่มีค่า ค่า PNI Modified น้อย ความต้องการที่มีค่า PNI Modified มาก จึงควรให้ความสำคัญนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา ก่อน ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ 5 คน เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นมีจำนวน 145 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีช่วงอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไปมากที่สุด และรองลงมา คือ ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด และรองลงมา คือ ระดับปริญญาโทขึ้นไป ประสบการณ์ในการทำงานช่วง 25 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมา คือ ช่วง 6-10 ปี ช่วง 1-5 ปี ช่วง 11-15 ปี ช่วง 16-20 ปี และช่วง 21-25 ปี ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูทั้งหมด 145 คน

5.1.2 ระดับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

การวิจัยในครั้งนี้พบว่า ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี ภาพรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ที่ร้อยละ 0.01 และเมื่อแยกเป็นรายด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ด้านการส่งต่อ ลำดับที่ 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ลำดับที่ 3 ด้านการคัดกรอง ด้านการส่งเสริมและพัฒนา และด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ตามลำดับ

ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริง แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี เมื่อพิจารณาลงลึกในแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษา มาสรุปในแต่ละด้านดังนี้

5.1.2.1 ด้านการส่งต่อ ในภาพรวมพบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านในทุกด้าน ซึ่งมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ (1) โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว (2) โดยรวมโรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) โรงเรียนมีกระบวนการการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม

5.1.2.2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในภาพรวมพบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านในทุกด้าน ซึ่งมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ (1) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม (2) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม (3) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม

5.1.2.3 ด้านการคัดกรอง ในภาพรวมพบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านในทุกด้าน ซึ่งมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ (1) การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2) ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด (3) การคัดกรองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

5.1.2.4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ในภาพรวมพบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านในทุกด้าน ซึ่งมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ (1) ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ตามความสนใจและความถนัดของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะ

ต่างๆ ให้เต็มตามศักยภาพ (2) ครูที่ปรึกษাজัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนักเรียนตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ (3) ครูที่ปรึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม

5.1.2.5 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ในภาพรวมพบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านในทุกด้าน ซึ่งมีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ (1) โรงเรียนมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม (2) ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างแท้จริง (3) โรงเรียนมีระบบการสร้างความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม

5.1.3 แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี โดยสรุปจากการเรียงลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

5.1.3.1 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งต่อ สรุปได้ดังนี้

(1) ควรสร้างเครือข่ายภายนอกโรงเรียน โดยสามารถประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญได้โดยตรง มีการติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอแนวทางในการประเมิน คัดกรองนักเรียนก่อนส่งต่อนักเรียน มีการเชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงรายละเอียดของปัญหาและขออนุญาตส่งต่อนักเรียนในปกครองและมีการรายงานผล เช่น นักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ควรส่งต่อไปยังครูแนะแนวเพื่อดำเนินการเรื่องทุนการศึกษา ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาด้านความประพฤติ ควรส่งต่อไปยังฝ่ายปกครอง นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ ควรส่งต่อไปฝ่ายพยาบาลหรือโรงพยาบาล เป็นต้น

(2) ควรมีการสร้างเครือข่ายในการส่งต่อที่เป็นระบบ ซึ่งทุกคนในโรงเรียนสามารถที่ดำเนินการส่งต่อได้โดยไม่ต้องรอครูแนะแนวหรือผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการดูแลนักเรียน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามความเป็นจริง มีการศึกษาประวัติของผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะส่งต่อนักเรียนและมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง เช่น การส่งต่อนักเรียนที่เรียนดีไปเข้าร่วมการแข่งขันต่างๆ เช่น ด้านกีฬา ด้านศิลปะ ด้านดนตรี ควรส่งไปแข่งขันในระดับภูมิภาค ระดับประเทศและต่างประเทศ และนักเรียนที่มีความสามารถด้านวิชาชีพ ควรส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

(3) คณะผู้บริหาร คณะครู ครูที่ปรึกษาควรร่วมกันในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคลากรภายนอกโรงเรียน การจัดอบรมให้ความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแก่นักเรียนหรือการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงพยาบาล สถานีตำรวจ หรือเครือข่ายในการช่วยเหลือนักเรียนอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนและขอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและส่งต่อนักเรียนให้ได้รับความช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

5.1.3.2 แนวทางการพัฒนาความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สรุปได้ดังนี้

(1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูลของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะเรียน การสำรวจความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคน การทำแบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ และมีการติดตาม รายงานและประเมินผล

(2) ควรมีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ มีการสำรวจน้ำหนัก ส่วนสูง โรคประจำตัวของนักเรียนในทุกภาคเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและจัดทำรายงานสรุปเป็นรายปีเพื่อเปรียบเทียบในทุกปีการศึกษา และมีการติดตามผล

(3) ควรมีการเก็บรวบรวมประวัติการเข้าศึกษาของนักเรียนอย่างเป็นระบบให้ครูที่ปรึกษาจัดทำสมุดพก ปพ.6 เมื่อสิ้นภาคเรียนร่วมกับให้นักเรียนทำแฟ้มประจำตัวและให้ทางโรงเรียนจัดทำ ปพ.8 (ระเบียบสะสม) ให้ครูแนะแนวจัดทำข้อมูลความสนใจในเรื่องของการศึกษาต่อและควรจัดเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างมีระบบ

5.1.3.3 แนวทางการพัฒนาด้านการคัดกรอง สรุปได้ดังนี้

(1) ควรมีการสำรวจข้อมูลคัดกรองนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มในการช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนไปพร้อมกับเพื่อน ๆ ได้อย่างมีความสุขและทำให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และโรงเรียนควรจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมนักเรียนในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดีโดยมอบหมายให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกับงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็น

ผู้จัดทำโครงการให้ตรงกับความต้องการสามารถส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาของนักเรียนได้และมีการจัดทำรายงานสรุปผลโครงการ

(2) ควรมีการจัดกลุ่มจำแนกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างตรงจุดและทันทั่วทั้งที่ สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มแก้ไข เร่งด่วน ต้องให้นักเรียนได้รับคำแนะนำที่ดี ถูกวิธีและให้แนวทางในการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เหมาะสม ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษควรได้รับส่งเสริมสนับสนุนในการเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

(3) ควรมีเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่เหมาะสมและมีการจำแนกกลุ่มของนักเรียนเพื่อที่นักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพในการคัดกรอง เช่น แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน หรือแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ออกแบบและปรับปรุงพัฒนาในทุก ๆ ปี ซึ่งนักเรียนกลุ่มปกติควรได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงควรได้รับการป้องกันเพื่อลดการเกิดปัญหา ส่วนนักเรียนกลุ่มมีปัญหาควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ถูกต้องและเหมาะสมช่วยให้นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้และช่วยให้นักเรียนสามารถจบการศึกษาของโรงเรียนได้ตามเกณฑ์ และควรมีการเก็บข้อมูล ติดตาม สรุปและรายงานผล

5.1.3.4 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนา สรุปได้ดังนี้

(1) ควรให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจของนักเรียนมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน เพื่อคอยสอบถามนักเรียนถึงปัญหาต่างๆ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา คอยดูแลนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาจะทราบข้อมูลของนักเรียนและนำมาพัฒนาความสามารถและทักษะต่างๆ ของนักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมให้คณะครูได้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมโฮมรูม มีการตั้งหัวข้อโฮมรูมไว้เป็นภาคเรียนซึ่งควรเป็นเรื่องที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบันและมีการจัดทำรูปแบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูม

(2) ควรให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่สามารถดึงความสามารถของนักเรียนออกมาให้โดดเด่นได้ เช่น การจัดกิจกรรมชุมนุม การจัดวิชาเลือก ที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนเองสนใจได้ มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีการให้กำลังใจแก่นักเรียน นอกจากนี้ควรมีการจัดอบรมให้คุณครูอบรมหรือมีการจัดวาระประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมทักษะการจัดกิจกรรมโดยเชิญวิทยากรมาเป็นผู้ให้ความรู้หรือการพาคุณครูไปศึกษาดูงาน

(3) ควรมีเครื่องมือที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ซึ่งครูที่ปรึกษาจะต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษาหาความรู้ในการที่จะผลิตหรือพัฒนาเครื่องมือในการที่จะส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น ช่วยให้นักเรียนมีทางเลือกที่หลากหลายในการที่จะพัฒนาตนเองและค้นพบตัวเอง มีการจัดทำคู่มือแนะนำการใช้เครื่องมือแก่ครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และครูที่ปรึกษาควรเลือกใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามช่วงวัยของนักเรียน

5.1.3.5 แนวทางการพัฒนาด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข สรุปได้ดังนี้

(1) โรงเรียนควรมีระบบการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนที่ดี เหมาะสม ทันสมัย มีการพัฒนาปรับปรุงระบบในทุก ๆ ปี มีฝ่ายกิจการนักเรียนและสถานนักเรียนคอยดูแลป้องกัน มีมาตรการคัดคะแนนความประพฤติ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียนโดยไม่ขัดแย้งกับกฎหมาย มีจัดกิจกรรมที่คอยป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน เช่น กิจกรรมโรงเรียนสีขาว หรือการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม TO BE NUMBER ONE เป็นต้น จัดให้มีมาตรการเชิงบวก เช่น นักเรียนที่มีความประพฤติดีควรได้รับรางวัล และมีการมอบเกียรติบัตรให้ มีการอบรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นักเรียน มีการส่งเสริมกิจกรรมหลังเรียน รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองหรือเครือข่ายภายนอกโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อร่วมมือกันพัฒนานักเรียน เช่น การร่วมมือกับสถานีตำรวจ ทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมป่าไม้ และนักจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น เป็นต้น

(2) ครูที่ปรึกษาควรมีความเข้าใจถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทราบถึงหน้าที่ในการดูแลนักเรียน เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาเพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างที่แท้จริง มีหลักจิตวิทยาในการดูแลนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสม มีการศึกษานักเรียนเป็นรายกรณีควบคู่กับการทำงานวิจัย โดยโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกปี มีการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในห้องเรียน มีการติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดประชุมครูทุกเดือน มีการแจ้งวิธีการในการป้องกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งอาจจะมีการแจ้งผ่านระดับชั้น แจ้งผ่านประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนหรือแจ้งผ่านการจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียน และมีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูเพื่อเป็นการเสริมแรงและสร้างความศรัทธาในวิชาชีพ

(3) ควรมีการสร้างความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้กับครูผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่สำคัญควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกปีการศึกษาอย่างชัดเจน มีการจัด โครงการพัฒนาบุคลากร การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา ศึกษาดูงานและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน พร้อมจัดทำโครงการ มีตารางปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างชัดเจนและมีการสรุปผลการทำงาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความ ต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัด ชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ในภาพรวมของความ ต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะโดยรวมครูและบุคลากรเห็นว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม และครูให้ความสนใจไม่ละเลยนักเรียนในเรื่องการดูแล ช่วยเหลืออยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐริณีย์ น้อยจันทร์ และคณะ (2565) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและพบว่าสภาพการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมมีความต้องการในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนในการดำเนินการหรือจัดกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจและเหมาะสม มีความสามารถในการพัฒนานักเรียน มีการจัดอบรมให้ความรู้ รวมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน และมีการติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง สอดคล้องกับ รัชพล เทียงดี (2563) ที่เน้นว่าการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถวางแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ สร้างความรู้

ความเข้าใจให้แก่ครูและนักเรียน โดยให้ความสำคัญกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกด้านต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

5.2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล วิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ความต้องการจำเป็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความต้องการอยู่ในลำดับที่สอง คือ การมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียน มีการรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียน มีการรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ บุรณะสุทธิ (2564) ที่กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องเน้น ถึงสภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยสิ่งสำคัญที่สุดคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษาต้องเห็นความสำคัญของสภาพปัญหาในประเด็นดังกล่าว โดยการส่งเสริมให้ครูมีทักษะและความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้ระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน ในส่วนของการเยี่ยมบ้านที่ต้องมีประสิทธิภาพนั้นสอดคล้องกับ ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ที่กล่าวว่าการเยี่ยมบ้านต้องอาศัยการวางแผนสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยแบ่งฝ่ายการดำเนินงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญในเรื่องระบบดูแลและจัดการเก็บข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นขั้นตอน มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมร่วมกับการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้รู้จักนักเรียนทุกเป็นอย่างดีด้วยเช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้นไม่ต่างกันในระดับนานาชาติในเรื่องของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ย้อนไปในทศวรรษที่ผ่านมา Watson (2011) ยังได้เน้นถึงความเป็นครูที่ปรึกษาว่าครูต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจำเป็นต้องเรียนรู้และรู้จักกับพฤติกรรมของนักเรียนในความดูแลด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวนักเรียน

5.2.2 ด้านการคัดกรอง พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้ความต้องการจำเป็นด้านการคัดกรองมีความต้องการอยู่ในลำดับที่สาม ด้วยเหตุที่ว่าความต้องการจำเป็นด้านการคัดกรองควรมีการจัดกลุ่มเพื่อให้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับ มาดีน้ำ อินทมิ และวรชัย วิภูอุปพร โคตร (2563) ที่ได้ให้ความสำคัญในการคัดกรองนักเรียนเพื่อแยกกลุ่มให้ชัดเจน โดยต้องมีการชี้แจงเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนให้คณะครูทราบอย่างชัดเจนและมีการพัฒนาเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดกรองนักเรียน โดยเก็บข้อมูลของนักเรียนไว้เป็นความลับ ซึ่งในส่วนของการ

มนตรี สังข์ชุม (2565) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลพบว่า การคัดกรองนักเรียน ควรหาข้อมูลด้าน พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกและขาดให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Biddle (2009) ที่ชี้ให้เห็นว่าหากโรงเรียนมีการวางระบบการคัดกรองนักเรียนที่เหมาะสมนอกจากจะสามารถ ช่วยเหลือนักเรียนในเคสปกติแล้วยังสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วทั้งที่เช่นกัน

5.2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา พบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ความต้องการจำเป็นด้านการส่งเสริมและพัฒนาที่มีความต้องการอยู่ในลำดับที่ สี่ เพราะฉะนั้นแสดงว่าความต้องการจำเป็นในด้านนี้ต้องมีการพัฒนาจากความเอาใจใส่ของครูที่ ปรึกษาในจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถและ ทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ โดยอาศัยวิธีการและเครื่องมือที่ หลากหลายในการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ รัชมาศ นิยมญาติ และสมใจ สืบเสาะ (2565) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้ให้ความสำคัญใน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยมีการจัดทำแผน โครงการ กิจกรรมและมีการนำไปปฏิบัติ จริงอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับ สุนีย์ สอนตระกูล และคณะ (2565) ซึ่งพบว่า การส่งเสริมและ พัฒนานักเรียน โดยรวมเกิดขึ้นได้เพราะการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้ได้แสดงความสามารถ ของตนเอง และมีการจัดตั้งชุมนุมตามความสนใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Smith (2017) ที่กล่าว ว่า กิจกรรมสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนควรมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในการสร้างสรรค์กิจกรรม ที่เป็นการแสดงความถึงการให้เกียรติและให้ความสนใจในมุมมองต่างๆของนักเรียน โดยส่งเสริมให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการเล่น เพื่อเปิดโอกาสโดยให้โอกาสพวกเขา แสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติที่ดีในหัวข้อต่าง อันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิต ในเชิงบวกและการมองโลกในแง่ดี

5.2.4 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข พบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึง ประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ความต้องการจำเป็นด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขมีความ ต้องการอยู่ในลำดับที่ห้า แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขที่เหมาะสม ถึงแม้โรงเรียนจะมีระบบที่เหมาะสมแล้วก็ตามแต่ผู้บริหารและครูยังตระหนักและให้ความสำคัญต่อ ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการป้องกันหรือการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับ Belanger (2012) ที่กล่าว

ว่าครูต้องมีความเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการให้คำปรึกษานักเรียน โดยควรมีการพัฒนาจากการฝึกอบรม ทั้งทางด้านการพัฒนาจริยธรรม การทำงานเป็นทีม และการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้พรวิมล กลิ่นศรีสุข และมานิตย์ อาษานอก (2564) และฤทธิรัชช ภูคำอาจ และคณะ (2563) ยังกล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญในด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข มีการให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างถูกต้อง การให้คำปรึกษาแก่นักเรียน การเอาใจใส่ในการดูแลนักเรียนด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความตระหนักให้กับครูในโรงเรียนร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหาโดยมีการกำหนดนโยบาย และแผนงานการดำเนินงาน รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

5.2.5 ด้านการส่งต่อ พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ความต้องการจำเป็นด้านการส่งต่อมีความต้องการอยู่ในลำดับที่หนึ่ง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องการให้โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว นอกจากนี้ยังต้องการให้โรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการให้โรงเรียนมีกระบวนการในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญถึงสภาพปัญหาในประเด็นดังกล่าว ซึ่งผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาในเรื่องการส่งต่อนักเรียน มีการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพบุญย์ เด่นสว่าง และคณะ (2564) ที่พบว่า การส่งต่อภายนอกโรงเรียนเป็นเรื่องจำเป็นสูงสุดที่ต้องส่งเสริมพัฒนา

โดยการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองของนักเรียน และโรงเรียนจำเป็นต้องมีการติดตามและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกอย่างเหมาะสม รวมไปถึง Laverne (2000) ที่กล่าวว่า โรงเรียนกับชุมชนต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือกัน เพื่อคอยป้องกันและแก้ไขปัญหา ต้องให้ความสำคัญในการติดต่อสื่อสารและร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับสถานিদารวจด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ พันธุ์เพ็ญ โพธิ์ใบ (2565) ที่พบว่าหากจะพัฒนาระบบการดูแล

ช่วยเหลือให้นักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน ต้องสร้างความเข้มแข็งเพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการมีส่วนร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

5.2.6 แนวทางการพัฒนาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่าควรมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีศึกษาข้อมูลของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อมาวิเคราะห์ความแตกต่างของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ก้องภพ ยี่หระ (2550) ที่กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อดูความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ว่ามีพฤติกรรมในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีผลต่อการเรียนรู้จะช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนมากขึ้น มีการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนที่ได้จากการข้อมูลในแบบรายงานประวัติสุขภาพนักเรียนในปีที่ผ่านมา มีการมอบหมายงานอนามัยของโรงเรียนให้จัดทำข้อมูลในเรื่องกายภาพ จัดให้มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและบุคลิกภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ในทุกภาคเรียน หรือการเข้ารับการศึกษาคือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่เสมอและจัดทำรายงานสรุปเป็นรายปี เพื่อเปรียบเทียบในทุกปีการศึกษา และมีการติดตามผล และสอดคล้องกับ จรินทร์ มณีนุ่ม (2551) ที่กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นการรู้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตและพฤติกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการทำความรู้จักนักเรียนและทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ด้วย

5.2.7 แนวทางการพัฒนาด้านการคัดกรอง พบว่าควรมีการสำรวจข้อมูลคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มจำแนกในการช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างตรงจุดและทันทั่วถึง สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มแก้ไขเร่งด่วนต้องให้นักเรียนได้รับคำแนะนำที่ดีถูกต้อง ถูกวิธีและให้แนวทางในการปฏิบัติคนที่ถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถก็จะได้รับส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าร่วมการแข่งขันในกิจกรรมต่างๆ และทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและทำให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล กองทรัพย์ (2556) ที่กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์ เพื่อให้คำแนะนำและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้โรงเรียนควรจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมนักเรียนในแต่ละด้าน โดยมอบหมายให้กลุ่มสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้จัดทำโครงการให้ตรงกับความต้องการและสามารถแก้ปัญหา รวมถึงพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนได้ และต้องมีปฏิทินในการปฏิบัติงาน มีการเก็บข้อมูล ติดตาม สรุปและรายงานผล

และสอดคล้องกับแมนพงส์ กิจจานนท์ (2556) ที่กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนต้องมาจากการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสถานศึกษาควรจัดทำเกณฑ์การคัดกรอง เองเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งต้องมีการรายงานผลด้วย

5.2.8 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนา พบว่าครูที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจของนักเรียนซึ่งควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน ซึ่งครูที่ปรึกษาจะทราบข้อมูลนักเรียนและนำมาพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ซึ่งจะเป็นการดึงศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถออกมาให้โดดเด่นและช่วยให้ครูสามารถที่จะพัฒนานักเรียนได้ตรงกับความสามารถของนักเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมชุมนุม การจัดให้มีวิชาเลือก เพื่อให้ให้นักเรียนได้เลือกเรียนวิชาที่สนใจ มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงออก ฝึกให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และมีการให้กำลังใจแก่นักเรียน นอกจากนี้ก็ควรมีการจัดอบรมให้คณะครูได้เข้าร่วมการอบรมและนำมาขยายผล เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมโฮมรูม มีการตั้งหัวข้อโฮมรูมไว้เป็นภาคเรียนเป็นเรื่องที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและมีการจัดทำรูปแบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งสอดคล้องกับ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนกลายเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งครูที่ปรึกษาจึงควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมโฮมรูม การจัดกิจกรรมส่งเสริมในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งถือเป็นกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญมาก

5.2.9 แนวทางการพัฒนาด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข พบว่าโรงเรียนควรมีระบบในเรื่องของการป้องกันช่วยเหลือที่ดี เหมาะสมทันสมัยและมีการพัฒนาปรับปรุงระบบในทุก ๆ มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับกฎระเบียบของโรงเรียนโดยไม่ขัดแย้งกับกฎหมาย มีจัดกิจกรรมที่คอยป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน มีการเยี่ยมบ้านนักเรียน ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลและเป็นการป้องกันในภาพรวม รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองหรือเครือข่ายภายนอกโรงเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความเข้าใจเข้าใจถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทราบถึงหน้าที่ในการดูแลนักเรียนให้ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหา เพื่อที่จะได้แก้ไข ปัญหาของนักเรียนได้อย่างที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ เสกสิทธิ์ แสนทวีสุข (2550) ที่กล่าวว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาคูที่ปรึกษาต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการ

ช่วยเหลือให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับสาเหตุต่างๆ และมีกระบวนการหรือทักษะในการช่วยเหลือเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

5.2.10 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งต่อ พบว่าโรงเรียนจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายในการส่งต่อ รู้จักผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นการภายในและสามารถประสานข้อมูลโดยตรงกับผู้เชี่ยวชาญติดต่อกับผู้เชี่ยวชาญได้ เมื่อมีการส่งต่อต้องมีการขออนุญาตและแจ้งผู้ปกครองทราบถึงรายละเอียดด้วย ควรสร้างเครือข่ายส่งต่อเพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนสามารถส่งต่อนักเรียนได้ ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการดูแลนักเรียน มีการรวบรวมข้อมูลตามความเป็นจริง เมื่อส่งต่อแล้วต้องรายงานผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาของนักเรียนได้ตรงจุดและทันทั่วทั้งที่ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑามณี เกษสุวรรณ (2555) ที่กล่าวว่า การดำเนินการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อช่วยให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับ เอื้อพร อ่อนน้อม (2554) ที่กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียนต้องมีการจัดตั้งเครือข่ายประสานงานผลการช่วยเหลือเบื้องต้น มีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้าน เพื่อคอยรับการส่งต่อภายนอก มีการติดตามประเมินผล สรุปผล และรายงานผล

5.3 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย

ผลจากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์และองค์ความรู้ พร้อมทั้งแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานทางด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ยั่งยืนและส่งผลให้การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

5.3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียน ข้อมูลสุขภาพอนามัย ประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม

5.3.2 ด้านการคัดกรอง ควรมีการคัดกรอง การจัดกลุ่ม และผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้

5.3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ควรมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และครูที่ปรึกษาควรมีวิธีการหรือเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนอย่างเหมาะสม

5.3.4 ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ควรมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม ซึ่งโรงเรียนควรมีระบบการสร้างความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาและครูที่ปรึกษาเองควรมีความเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างแท้จริง

5.3.5 ด้านการส่งต่อ ควรมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว ครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนควรมีกระบวนการในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม

5.4 ข้อเสนอแนะของการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.4.2 ควรสร้างรูปแบบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ



บรรณานุกรม

- ก้องภพ ยี่หระ. (2550). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- กัลย์วิสาข์ ธารารว, และกมลวรรณ ตั้งชนกานนท์. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด, และนุชนรา รัตนศิริประภา. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- คมสร วงษ์รักษา. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น (Unpublished Doctoral dissertation). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จรินทร์ มณีนุ่ม. (2551). การปรับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็ก กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- จิระนันท์ นนทะบุตร, และธรินธร นามวรรณ. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จุฑามณี เกษสุวรรณ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จุติกรณ์ นิสสัย. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชัยพล อนุสุวรรณ, พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ภูริปัญโญ, และอุดร เขียวอ่อน. (2565). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปทุมธานี.
- ณัฐริณีย์ น้อยจันทร์, สุขแก้ว คำสอน, และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ทนงศักดิ์ บุญมี. (2555). ปัญหาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ธัญมาศ นิยมญาติ, และสมใจ สืบเสาะ. (2565). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, นครปฐม.
- นฤพล กองทรัพย์. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครปฐม.
- นันท์นภี เครือจันทร์. (2551). การวิเคราะห์บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปกรณ ปรียากร. (238). ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาในการบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.
- ปนัดดา ชัยพระคุณ. (2555). การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกปฏิบัติงานอภิบาลของบัณฑิตวิทยาลัยแสงธรรม (Master's thesis). สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS).
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ผล พรหมทอง. (2555). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- พรวิมล กลิ่นศรีสุข, และมานิตย์ อาษานอก. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 จังหวัดนครพนม. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 4(10), 147-157.
- พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ. (2565). การพัฒนากฎบัตรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (Unpublished Master's thesis). วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- ไพบุลย์ เด่นสว่าง, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์, และมิตภาณี พุ่มกล่อม. (2564). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- มธุริน แผลงจันทิก. (2554). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มนตรี สังข์ชุม. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านระบบฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ของโรงเรียนอนุบาลระนอง. วารสารวิจัยเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้, 5(1), 17-33.
- มาติน้ำ อินทมิ, และวรชัย วิฑูรย์ ปร โดตร. (2563). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม, กรุงเทพฯ.
- แมนพงศ์ กิจจานนท์. (2556). การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รัชพล เทียงดี. (2563). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (Unpublished Master's thesis).
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ:
อรุณการพิมพ์.
- รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
(Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- โรงเรียนพนัสพิทยาคาร. (2565). งานสารสนเทศโรงเรียนพนัสพิทยาคาร ปีการศึกษา 2565. ชลบุรี:
ผู้แต่ง.
- ฤทธิ์ธิชัย ภู่อำวงศ์, นริศนันท์ แมนผดุง, และปฤษฎา ชนะวรรัช. (2563). การศึกษาความต้องการ
จำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาสำนักงาน คณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วนิดา ชนินทุททวงศ์. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้น 1-2. กรุงเทพฯ: กรม
สุขภาพจิต สถาบันราชานุกูล.
- วิทยากร เชียงกูล. (2527). การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย: บทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฉบับ
แกระ.
- วิรัชดี เปรมสังข์. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบางปลาม้า
“สูงสูดมารผดุงวิทย์” จังหวัดสุพรรณบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยรังสิต,
ปทุมธานี.
- สมพงษ์ บุรณะสุทธิ. (2564). การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชัยสมบุญ
พิทยาลัยองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. สืบค้นจาก โครงการเครือข่ายห้องสมุดใน
ประเทศไทย (ThaiLIS).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สืบค้นจาก
<http://academic.obec.go.th/wed/node/11>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). สภาพความสำเร็จและแนวทางการสร้าง
ความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุนันท์ โพธิบาย. (2552). การประเมินผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 (Unpublished Master's
thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- สุนีย์ สอนตระกูล, สมโภชน์ อเนกสุข, และรสริน พิมพ์บรรยงค์. (2565). การดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดดอนยอ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก (Unpublished Master's thesis).
มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นใน
วิทยานิพนธ์ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Unpublished Master's
thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เสกสิทธิ์ แสนทวีสุข. (2550). รายงานผลการดำเนิน โครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนบ้านตาลอยหลอกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ปี
การศึกษา 2550. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสริมฤทธิ์ หวายุฤทธิ์. (2552). สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อกินันทนาแสนทวี. (2551). คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียน โคก
สลุงวิทยา จังหวัดลพบุรี (Unpublished Independent Study). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
กรุงเทพฯ.
- อรชุน กิตติโสภาคย์. (2555). ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา,
ชลบุรี.
- เอื้อพร อ่อนน้อม. (2554). การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนระดับ
ประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี 3 (Unpublished
Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- Belanger, B. M. (2018). *First-year teachers Perceptions of the mentoring component of the new
teacher Induction Progra* (Doctoral dissertation). Retrieved from
<https://scholarcommons.sc.edu/etd/4464>
- Best, W. J. (1997). *Research in Education*. Boston MA: Allyn and Bacon.
- Biddle, V. S. (2009). Student Assistance Program Outcomes of Students at Risk for Suicide.
Dissertation Abstracts International: Section B: The Sciences and Engineering, 69, 4662.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1982). *Fourth Generation Evaluation*. Newbury Park, CA: Sage
Publications.
- Kaufman, R., & English, F. W. (1981). *Needs assessment: Concepts and application*. Englewood
Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Laverne, M. (2000). *Coalitions between schools and community agencies for the control of
truancy: Identification of critical factors contributing to coalition effectiveness*. Retrieved
from [https://researchworks.laverne.edu/esploro/outputs/doctoral/Coalitions-between-
schools-and-community-agencies/991004155704306311](https://researchworks.laverne.edu/esploro/outputs/doctoral/Coalitions-between-schools-and-community-agencies/991004155704306311)
- Leard. (2023). *Total population sampling*. [https://dissertation.laerd.com/total-population-
sampling.php](https://dissertation.laerd.com/total-population-sampling.php)
- Likert, R. A. (1932). Technique for the Measurement of Attitude. *Archives Psychological*, 3(1),
42-48.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- McCaslin, N. L., & Tibeziinda, J. P. (2014). *Assessing target group needs*. Retrieved from <http://www.fao.org/docrep/w5830E/w5830e07.htm>
- Smith, J. R. (2017). *Student perceptions of teacher care: Experiences and voices of recent high school graduates* (Doctoral dissertation, Iowa State University). Retrieved from <https://lib.dr.iastate.edu/etd/15425/>
- Vaismoradi, M. (2013). Content analysis and thematic analysis: Implications for conducting a qualitative descriptive study. *Nursing & Health Sciences*, 15(3), 398-405.
doi.org/10.1111/nhs.12048
- Watson-Davis, D. (2011). Teacher's Understanding, Perceptions, and Experiences of Students in Foster Care: A Forgotten Population. *Dissertation Abstracts International*, 71(3), 107-A.







ภาคผนวก ก

แบบประเมิน IOC สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมิน IOC สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต เรื่องแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาระดับและความหมาย ดังนี้

- | | |
|----|--|
| +1 | ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับคำถามที่สอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา |
| 0 | ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา |
| -1 | ผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับคำถามที่สอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา |

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

นางสาวอรพิน คำมินเสก
นักศึกษาปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	ระดับความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			Σx	IOC	ความหมาย	ข้อเสนอแนะ
	1	2	3				
1	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
2	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
3	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
4	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
5	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
6	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
7	-1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
8	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	เช็คตัวสะกด
9	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
10	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
11	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	เช็คตัวสะกด
12	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	เช็คตัวสะกด
13	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
14	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
15	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
16	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
17	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
18	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
19	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
20	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
21	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
22	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
23	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	
24	+1	+1	+1	3	1	สอดคล้อง	



ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยครูสุริยเทพ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมดจำนวน หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความต้องการจำเป็นของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี
2. ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามความเป็นจริงทุกคำถาม โดยไม่ต้องบันทึกชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ขอให้ตรวจสอบว่าตอบครบถ้วนหรือไม่
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านหรือบุตรหลานของท่าน แต่จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาและถือเป็นความลับ

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอรพิน คำมินเสก
นักศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี

☐ ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโทขึ้นไป

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

☐ 1 - 5 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 - 20 ปี

☐ 21 - 25 ปี

☐ 25 ปี ขึ้นไป

5. ระดับชั้นเรียนที่เป็นที่ปรึกษา

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

- 5 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงหรือสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงหรือสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงหรือสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงหรือสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงหรือสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับน้อยที่สุด



ข้อ	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพที่เป็นจริง						สภาพที่พึงประสงค์				
		ระดับความคิดเห็น						ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม											
2	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม											
3	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม											
4	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม											
5	ข้อมูลที่ได้จากการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถนำไปใช้คัดกรองนักเรียนและจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม											
6	การคัดกรองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้											
7	การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้											
8	ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด											
9	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม											

ข้อ	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพที่เป็นจริง						สภาพที่พึงประสงค์				
		ระดับความคิดเห็น						ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
10	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคลและ/หรือเป็นกลุ่มในด้านต่าง ๆ											
11	ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ให้เต็มตามศักยภาพ											
12	ครูที่ปรึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม และพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม											
13	ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง											
14	ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินงานเองเต็มตามศักยภาพ เพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ											
15	โรงเรียนมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม											
16	โรงเรียนมีระบบการสร้างความสำเร็จถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครู ที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม											
17	ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาให้นักเรียน อย่างแท้จริง											
18	ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจและเห็นคุณค่าในการเป็นผู้ดูแลและแก้ไขปัญหา											

ข้อ	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพที่เป็นจริง						สภาพที่พึงประสงค์				
		ระดับความคิดเห็น						ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
	ต่าง ๆ ของนักเรียนอย่างแท้จริง											
19	โดยรวมครูที่ปรึกษาสามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนได้ตรงตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล											
20	โรงเรียนมีการวางระบบการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาบางประการที่ครูที่ปรึกษาหรือโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เองไปยังเครือข่ายที่เหมาะสม											
21	โรงเรียนมีกระบวนการการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม											
22	โรงเรียนมีวิธีการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว											
23	โรงเรียนและครูที่ปรึกษามีการบันทึกและติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน											
24	โดยรวมโรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ											

The logo of Rangsit University is a circular emblem. At the top is a stylized flame or sunburst. Below it, a series of radiating lines form a semi-circle. The text "มหาวิทยาลัยรังสิต" is written in Thai script along the bottom arc, and "Rangsit University" is written in English along the bottom arc.

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี

**แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี**

1) ด้านการส่งต่อนักเรียน

ประเด็น 1.1 การส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการแก้ไขหรือได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็ว

.....

.....

ประเด็นที่ 1.2 โรงเรียนและครูที่ปรึกษาสามารถจัดการกับการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

.....

.....

ประเด็นที่ 1.3 การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้อย่างเหมาะสม

.....

.....

2) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ประเด็นที่ 2.1 การรวบรวมข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม

.....

.....

ประเด็นที่ 2.2 การรวบรวมข้อมูลสุขภาพอนามัยของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม

.....

.....

ประเด็นที่ 2.3 การรวบรวมประวัติส่วนตัวและการรับเข้าศึกษาของนักเรียนแต่ละคนอย่างเหมาะสม

.....

.....

3) ด้านการคัดกรอง

ประเด็น 3.1 การจัดกลุ่มเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่

.....

.....

ประเด็นที่ 3.2 ผลของการจัดกลุ่มจำแนกนักเรียนตามเกณฑ์ทำให้เป็นที่ยอมรับในการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษาได้อย่างตรงจุด

.....

.....

ประเด็นที่ 3.3 การคัดกรองเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่

.....

.....

4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา

ประเด็น 4.1 ครูที่ปรึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความสนใจและความถนัดของนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะต่างๆให้เต็มตามศักยภาพ

.....

.....

ประเด็นที่ 4.2 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

.....

.....

ประเด็นที่ 4.3 ครูที่ปรึกษามีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเหมาะสม

.....

.....

5) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ประเด็น 5.1 โรงเรียนมีระบบการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสม

.....

.....

ประเด็นที่ 5.2 ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจในระบบและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างแท้จริง

.....

.....

ประเด็นที่ 5.3 โรงเรียนมีระบบการสร้าง ความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม

.....

.....



ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	อรพิน คำมินเสก
วัน เดือน ปีเกิด	10 พฤศจิกายน 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ, 2559 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, 2566
ที่อยู่ปัจจุบัน	55 หมู่ที่ 6 ตำบลบางขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ตำบลกุกู๋ไฉ่ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.1

